

Giáo Lý Duyên Khởi

Kalama tri ân bạn thươngthoicogidau ghi chép.

[03/03/2026 - 06:39 - thuongthoicogidau]

Kính bạch chư tăng, kính thưa các vị tu nữ, đại chúng cư sĩ có mặt trong pháp hội Phước Sơn. Đêm nay chúng ta có một thời gian dài cho cái pháp hội mùa xuân năm 2026 và cái buổi nói chuyện chúng tôi đêm nay là một phần ở trong cái pháp hội đó. Thưa với đại chúng đó là giáo lý của Đức Phật nói một cách rót ráo thì ngay trong cái pháp thoại đầu tiên là kinh chuyển pháp luân là đã đủ rồi. Đã đủ rồi. Trong cái pháp thoại đầu tiên nói về Tứ Diệu Đế và chúng ta biết được rằng là ngay sau khi thành đạo á Đức Phật đã dành ra thời gian là bảy tuần lễ. để mà suy xét lại tất cả những gì mà ngài đã đắc chứng. Thì trong đó chúng ta biết rằng tuần lễ thứ tư, thứ năm là ngài suy xét về giáo lý A Tỳ Đàm, suy xét về giáo lý duyên khởi. Thì tôi vừa nói tôi vừa nói rằng là chỉ riêng pháp thoại đầu tiên của Đức Phật thôi là đã đủ rồi. Rồi tôi còn bổ sung thêm tôi nói là nếu mà các vị chưa hài lòng thì cộng với bảy cái tuần lễ mà Đức Phật ngài đã dành ra để ngài suy xét về cái giáo pháp thì cũng quá nhiều rồi, cũng quá đủ. Và trong suốt 45 năm hoàng pháp, thì ngài chỉ triển khai đào sâu và mở rộng những gì mà ngài đã suy xét trong suốt bảy tuần lễ không hơn. Không hơn chỉ chừng đó thôi. Và tại sao tôi bắt đầu cái pháp hội này bằng cái cách dẫn nhập hơi khó hiểu như vậy là bởi vì chúng ta biết Trong một cái bài kinh mà trong kinh tạng á thì Đức Phật ngài dạy rằng suốt một cuộc đời hoàng pháp ta chỉ nói tới hai chuyện thôi.

Đó là xác định vạn hữu là khổ. Xác định vạn hữu là khổ tức là mọi hiện hữu ở đời này đều là khổ. Cho dầu đó là thiện hay là ác, quả thiện hay là quả ác tức là nhân quả thiện ác thì nói chung đều là khổ. Đây là một khái niệm rất là khó hiểu và rất khó hình dung và rất khó chấp nhận. Một người không biết Phật pháp á thì mình nghe nói cái khổ á thì mình chỉ nghĩ đơn giản cái gì làm cho thân và tâm của mình tức là phần hồn phần xác của mình nó khó chịu thôi nhưng mà Phật pháp ở một cái mức độ rót ráo á thì bất cứ cái giây phút nào chúng ta còn hiện hữu trong cuộc đời này là chúng ta, bản thân chúng ta là một cái nỗi khổ và cái cuộc đời của chúng ta là một cái lộ trình của cái sự hiện hữu đau khổ đó. Và tôi biết tôi nói cái này bà con rất là sốc đó là tôi toàn bộ cái tâm nguyện của một vị Bồ Tát trong cái giai đoạn sơ phát tâm bắt đầu phát nguyện trở thành Phật thì cái sơ phát tâm đó cũng là khổ. Và ngài hướng đến cứu cánh là chấm dứt mọi hiện hữu cũng là khổ và toàn bộ 30 pháp ba la mật cũng là khổ. Và Bát chánh đạo mà ngài hành trì tu tập trước khi thành Phật á thì cũng là khổ. Có một điều lấy cái khổ này để tẩy xóa tất cả các khổ chỉ vậy thôi.

Ở đây có nhiều vị học A tỳ đàm thì hiểu cái này. Thì đêm nay tôi muốn nói cái gì? Tôi muốn nói về giáo lý duyên khởi. Ở đây các vị như ngài Hòa thượng trụ trì ngài vừa nói, chúng ta có một cái thắng duyên rất là lớn đó là rất nhiều vị danh tăng cao tăng đã đến đây và nói chuyện với bà con. Vừa rồi thì chúng tôi có theo dõi một cái pháp hội rất là đặc biệt. của ngài Ajan Bram từ Úc về. Và đương nhiên là đêm nay chúng ta có sự hiện diện của Hòa thượng Thiền sư. Ngài cũng đang ở đây với chúng ta. Trước và sau khi chúng tôi đến đây thì có rất là nhiều thậm chí là có vô số vị đến đây thuyết giảng cho nên các vị đã có rất là nhiều cái cơ hội để mà nghe giảng về giáo lý duyên khởi. Cho nên đêm nay cái bài giảng của tôi chỉ là sự lặp lại thôi.

Thì có một điều là chúng tôi giới thiệu cái giáo lý duyên khởi đến các vị bằng một cách nói rất là mới, mới này có nghĩa là nó không có được phổ biến rộng rãi chứ chứ không phải mới là do chúng tôi chế ra, không phải. Thì chúng tôi trình bày giáo lý duyên khởi theo sơ giải trung bộ kinh. Tôi cố ý tôi giảng cái bài này cho những vị không học giáo lý, chưa học giáo lý hoặc là sức nhớ đã kém, sức hiểu đã kém thì đó chính là cái thiện chí của chúng tôi khi mà đề cập đến vấn đề này. Và cái đề tài này nó nảy đến cho chúng tôi không phải là từ lâu mà nghe cái lúc mà hòa thượng giới thiệu, chúng tôi có đã dẫn đo và cân nhắc để nói cái gì với bà con đêm nay. Và tôi nhìn thấy cái pháp hội lớn quá, môi trường điều kiện của pháp hội phải nói rằng không thể lớn hơn ở Việt Nam. Chúng tôi vừa từ ngoài Bắc về, chúng tôi từ ở Tam Chúc về. Tam Chúc là một con chùa rất lớn miền Bắc nhưng mà tôi nghĩ rằng ngay ở Tam Chúc mà cũng không thể có được một cái không gian vừa vặn cho một cái pháp hội lớn như thế này. Không có.

Tôi muốn nói cái gì? Tôi muốn nói rằng là ở chúng ta đang có mặt ở trong một cái thẳng địa, tức là đất đất lành ấy, và muốn có mặt trong một cái thẳng địa đó chúng ta phải cần đến một cái thẳng duyên. Cái thẳng duyên có nghĩa là phải có một cái duyên là rất là lớn. Từ 30, 40 năm trước Hòa Thượng viện chủ ở đã về đây và xây dựng cái thiền viện Phước Sơn và theo thời gian thì tất cả những cái điều kiện sinh hoạt của Thiền viện ngày một tốt hơn và từ đó cái số lượng cái số lượng hành giả về cũng đông hơn và chất lượng thì đương nhiên cũng được nâng cao từng ngày thì tôi gọi đó là cái thẳng duyên ở một cái vùng thẳng địa mà tôi muốn nói cái gì, tôi muốn nói cái 12 duyên khởi như thế nào qua cái điều mà tôi vừa giới thiệu nói như thế này bà con nhớ lại giùm tôi. Cái giáo lý duyên khởi được trình bày một cách truyền thống, một cách chính thống và truyền thống là vô minh duyên hành, hành duyên thức. Có nghĩa là do vô minh không hiểu được rằng mọi hiện hữu là khổ. Cho nên chúng sanh mới có thích và ghét, mới có theo đuổi và trốn chạy. Và từ đó mỗi chúng sinh có một cái kiểu trốn chạy đau khổ và theo đuổi hạnh phúc khác nhau. Tức là do vô minh không hiểu rằng đây là cái đồng rác cho nên người ta mới có cái chọn lựa cái món này món kia trên cái đồng rác đó. Thì ở đây cũng vậy. Do không hiểu một cách phổ quát rằng tất cả mọi hiện hữu đều thiện hay là ác, sướng hay là khổ đều là khổ. Cho nên chúng ta mới có cái kiểu trốn khổ tìm vui, mới có cái thích cái này, ghét cái kia. Và từ đó mỗi người có một cái cách trốn khổ tìm vui khác nhau. Và nói gọn lại đó chỉ có hai cách thôi. Đó là hành thiện hay là làm ác. Đó như vậy là vô minh duyên hành.

Rồi hành duyên thức, thức duyên cảnh sắc. Có nghĩa là sao? Có nghĩa là do cái vô minh không biết rằng mọi hiện hữu là khổ. Cái gì cũng là khổ. Dễ chịu hay khó chịu đều là khổ. Dầu cái khó chịu dễ chịu đó nó thuộc về thân hay tâm đều là khổ. Do không hiểu mới tạo ra các nghiệp thiện ác. Từ các nghiệp thiện ác nó mới có cái tâm đầu thai về các cõi. Từ cái tâm đầu thai đó nó dẫn đến cái sự tái sinh trong các cõi. Và từ cái sự có mặt trong các cõi chúng ta có đủ sáu căn hay không? Có những cảnh giới có đủ sáu căn, có những cảnh giới chỉ có ba căn hay là một căn hết. Đại khái như vậy thì từ cái chuyện mà chúng ta có sáu căn ấy, chúng ta mới tiếp tục thiện và ác để mà tạo ra cái tâm đầu thai cho kiếp khác. Cứ như vậy tôi nói có rất là gọn do vô minh mà có thiện ác.

Từ thiện ác tạo ra các tâm đầu thai. Từ các tâm đầu thai chúng ta mới đi về các cõi siêu đọa sướng khổ. Và từ đó chúng ta lại lặp lại một cái vòng quay mới mà cũng là rất là cũ. Thì bây giờ như tôi vừa nói, giả định trước mặt chúng tôi có những bà con chưa từng học giáo lý, chưa từng học giáo lý hoặc bây giờ đã đến cái giai đoạn mà sức nhớ và sự hiểu của mình nó giới hạn rồi, nó hạn chế thì làm sao mà mình có thể nhớ được giáo lý duyên khởi đây? Làm sao mà mình có thể hình dung, liên tưởng suy diễn cái dòng chảy luân hồi trong vài mươi phút được. Đó chính là cái cái suy tư của chúng tôi. Và đây là cái cách mà trong kinh trong chú giải Trung bộ kinh đã rút gọn như thế này. Các vị nghe cho kỹ toàn bộ sự hiện hữu của vô lượng vũ trụ và của tất cả chúng sinh chỉ gom gọn trong một nguyên tắc đó là nguyên tắc nhân quả. Trong một nguyên tắc nhân quả thôi. Chỉ vậy thôi. Nhân quả này có nghĩa là cái lực tác động và cái kết quả phản ứng thì ai đã từng nghe chúng tôi giảng hoặc từng học các lớp giáo lý do chúng tôi hướng dẫn thì đương nhiên thì thuộc lòng cái công thức này có nghĩa là nhân và quả đó là một cái nguyên tắc một cái định lý phổ quát và bao trùm toàn bộ mọi hiện hữu của chúng sinh và cái nguyên tắc nhân quả đó nó có hai trường hợp: một là nhân quả báo ứng và nhân quả hiệu ứng.

Nhưng quả báo ứng có nghĩa là làm thiện á thì cho ra quả lành, được sung sướng an lạc ngay trong đời này và cái tâm đầu thai về các cõi tái sinh trong kiếp sau. Cái đó rồi làm ác thì bị khổ trong đời này và các kiếp tương lai thì trường hợp đó được gọi là nhân quả báo ứng.

Còn nhân quả hiệu ứng là sao? Là tất cả những trường hợp tác động và phản ứng mà không liên quan gì đến thiện ác á thí dụ ngồi lâu đau lưng, khát nước do mình không uống nước thì tự nhiên khác nước, đi ngoài nắng thì bị trúng nắng, đi trong mưa thì bị trúng mưa. Ngồi ở Phước Sơn mà không có quạt thì bị mũi nó dộp. Thì trường hợp đó được gọi là nhân quả hiệu ứng.

Và đối với một vị A La Hán như Đức Phật, ngài Xá Lợi Phất các vị không có còn tạo ra các nghiệp thiện ác nữa. Đúng. Các ngài đã vượt thoát cái nhân quả báo ứng chỉ còn chịu quả thôi chứ không còn tạo nhân. Nhưng cái nhân quả hiệu ứng thì chắc chắn còn vì còn mang cái thân này thì bắt buộc còn phải sống trong cái nhân quả hiệu ứng. Có nghĩa là sao? Các ngài vẫn phải đi tắm. Các ngài vẫn phải đi tắm. Các ngài ngồi lâu các ngài cũng phải nằm nghỉ. Chúng ta xem kinh tạng các vị thường

thấy cái đoạn này. Ừ. Nay Xá Lợi Phát, Như Lai đã mỏi lưng và chúng tỳ-kheo vẫn còn thức tỉnh chưa buồn ngủ. Xá Lợi Phát hãy thay ta và giáo giới chúng Tỳ Kheo. Rồi có một lúc thì ngài nói tới ngài Mục Kiền Liên, ngài A Nan hoặc là ngài Ca Diếp cũng cái câu đó là ta đã mỏi lưng ta cần nằm nghỉ hãy thay ta mà giáo giới chúng Tỳ Kheo bởi vì họ còn đang rất là tỉnh thức, chưa có buồn ngủ thì mình thấy rõ ràng rằng Đức Phật vẫn còn nằm ở trong cái gọi là nhân quả hiệu ứng có nghĩa là ngồi lâu thì cũng bị đau lưng nhưng mà cái giáo lý duyên khởi mà tôi vừa trình bày đây nó có bốn trường hợp đó chính là cái điều mà tôi muốn nói về cái thắng địa Phước Sơn đó là gì?.

Các vị phải đồng ý với tôi một chuyện đó là bất cứ cái phi trường nào, cái sân ga nào, bến xe đò nào, quay phim chụp hình thì giống nhau. Cái phi trường nào cũng là cái chỗ máy bay đến và đi. Nó giống nhau chỗ đó nhưng mà nó khác nhau chỗ này. Cái tâm tình, cái cảm xúc mà diễn ra ở các phi trường nó không giống nhau. Có kẻ đến để rước người có kẻ đến để tiễn người, có kẻ rước người trong niềm vui, có kẻ rước người trong nỗi buồn. Có không? Có bao giờ rước người trong nỗi buồn không? Tôi nghĩ là có. Tôi từng rước người trong nỗi buồn mà. Và tôi từng tiễn người trong niềm vui và tôi từng tiễn người trong nỗi buồn. Có nhiều người họ đến trú xứ chúng tôi bên Mỹ hay bên Thụy Sĩ họ đi tôi mừng muốn chết. Trước khi đi tôi nhìn rất là kỹ coi họ có bỏ quên cái gì hay không. Bởi vì tôi sợ họ quay trở lại. Và có những người khi họ đi rồi tôi đứng đứng nhìn theo và tôi mong rằng xe họ bẻ bánh để họ quay lại ở thêm một vài giờ nữa. Như vậy thì cũng ở phi trường đó, cũng ở sân ga đó mà có kẻ đến tiễn và có kẻ đến rước. Rồi có kẻ đến tiễn trong niềm vui, có kẻ đến tiễn trong nỗi buồn. Có kẻ đến rước trong niềm vui và có kẻ đến rước trong nỗi buồn. Thì cái thắng địa, cái thiên viện Phước Sơn này cũng vậy đó. Đối với rất nhiều người ở đây, đây chỉ là chỗ dừng chân. Một ngày hai ngày, một tuần hai tuần rồi đi. Chẳng hạn như chúng tôi lát nữa rồi chúng tôi xong bài pháp chúng tôi trả lời hỏi cho bà con xong thì chúng tôi đi mất nhưng mà có những người ở lại qua đêm, một đêm, hai đêm ở đây. Phước Sơn là chỗ dừng dân ngắn hạn cho một số người, Phước Sơn là chỗ lưu trú dài hạn cho một số người, Phước Sơn là chỗ tu tập cho một số người. Phước Sơn là cái chỗ ở cho những người không biết đi đâu. Có không? Có đừng có nói với tôi rằng mọi người về đây chỉ có một mục đích, bắn tôi chết tôi cũng không tin. Và đương nhiên ở đây không phải ai đến đây cũng lành hết. Nhiều người cái mặt là nhìn là nó thể gian rồi. Cho nên có mặt ngay trong cái Phước Sơn này nè. Nhưng có người do cái quả bất thiện mà có mặt. Có người do quả lành mà có mặt. Có người ở Phước Sơn này để tạo nhân lành. Và có người ở Phước Sơn này để tạo nhân xấu. Có đúng không? Như vậy thì trong nguyên một cái rừng người ở Phước Sơn này nè.

Nguyên một cái rừng ở đây nó có bốn trường hợp:

Đến đây để tạo nhân lành

đến đây để tạo nhân xấu

đến đây để hưởng quả lành

đến đây để hưởng quả xấu.

Và đó chính là toàn bộ giáo lý duyên khởi. Giáo lý duyên khởi như tôi nói chỉ là giáo lý nhân quả thôi. Thì nhân quả có bốn trường hợp:

Nhân tạo ra quả, tức là thiện ác nó tạo ra quả. Thiện ác đó là nhân tạo ra quả.

Cái thứ hai là quả tác động quả. Có nghĩa là khi ta lãnh cái quả này á nó lại là điều kiện để ta chịu cái quả khác. Ví dụ như do mà cái quả thiện ác nào đó mà ta có mặt ở Phước Sơn. Nhưng mà vì có mặt ở Phước Sơn cho nên chúng ta mới bị hoặc là được cái gì đó trên mảnh đất Phước Sơn. Chứ nếu mà tôi ở chỗ khác thì tôi đã không bị không được mấy cái đó. Các vị có nghe kịp không? Tôi phải do cái quả thiện hay ác nào đó tôi không biết. Tôi mới có mặt tại Phước Sơn. Và từ cái chuyện có mặt ở Phước Sơn tôi mới có điều kiện để tôi tiếp tục tôi nhận ra vô số những cái quả khác tương ứng với cái quả đó. Thì trường hợp này được gọi là quả tác động quả.

Trường hợp thứ ba là quả tác động nhân. Tức là tùy thuộc vào cái chuyện mà tôi có mặt ở Phước Sơn đó là quả, tôi mới tu thiện dễ hơn hoặc tôi sân si dễ hơn có đúng không? Có những cái sân si mà chỉ có ở Phước Sơn thôi. Và có những cái thiện tâm, có những cái chánh niệm, có những cái trí tuệ, có những cái từ tâm chỉ có Phước Sơn thôi. Và trên đời nó có những nhiều cứ hạng người lạ lắm quý vị. Họ là đối tượng để người khác tùy hỷ. Nhưng có những người là đối tượng của lòng từ bi. Có cái đó không? Hãy sống như thế nào để trở thành đối tượng tùy hỷ của người khác. Đừng có sống để trở thành đối tượng bi mẫn của người khác. Tại sao vậy? Bởi vì bi mẫn là gì? Từ tâm là

mong cho người khác sống trong nhân lành quả lành. Bi tâm là mong cho người khác đừng sống trong nhân xấu, quả xấu. Hỷ tâm là vui khi thấy người khác sống trong nhân lành, quả lành. Và Xả tâm là thái độ bình thản khi xét về cái duyên nghiệp của từng cá nhân, biết rằng không ai có thể hại ta bằng ác nghiệp của ta, không ai có thể thương ta bằng thiện nghiệp của ta. Xét như vậy rồi có cái tâm bình thản bình đạo thì được gọi là xả tâm. Thì có rất là nhiều người ở đây là đối tượng để cho người khác xót xa và trắc ẩn. Nhưng cũng có những người ở đây trở thành cái đối tượng để người khác tùy hỷ, hâm mộ và ganh ghét. Thì như tôi nói toàn bộ cái dòng luân hồi nó chỉ là một cái dòng chảy. Nó là một cái lộ trình của nhân quả thôi. Và cái lộ trình đó được Đức Phật ngài diễn bày ra bốn trường hợp. Trường hợp một là nhân tạo ra quả. Thì cái này dễ hiểu rồi. Từ đó giờ nói tới nhân quả mình chỉ biết trường hợp một thôi. Nhưng mà trường hợp hai đó là quả tác động quả. Khi lãnh cái quả này mình mới có điều kiện để lãnh những cái quả khác tương ứng. Chẳng hạn như khi về trời chúng ta không có cơ hội bị người khác đánh chửi. Phải mang thân nhân loại mới có cơ hội bị người khác đánh chửi. Phải ở nhân loại chúng ta mới có cơ hội được người khác mời ăn chứ về trời thì không có cơ hội được người khác mời ăn. Các vị có hiểu được không? Có những trường hợp chúng ta phải lãnh cái quả này bằng cái điều kiện tương ứng mình mới nhận được thì trường hợp đó được gọi là quả tác động quả. Ở trong cái điều kiện tu học mà chúng ta hiện có ở Phước Sơn chúng tôi như vừa nói đó không thể tìm thấy ở bất cứ một cái đạo tràng nào trên cái đất nước hình chữ S này tôi nghĩ là không được bởi vì theo chúng tôi được biết thì ở đây chúng ta có Nam tông, Bắc tông, Khất sĩ và người không thuộc tông nào. Ở đây có hết đấy. Ở đây chúng tôi biết ở đây có những người mê tín, chánh tín, cuồng tín và vô thần. Tôi nghĩ có ở đây có không ít những người đến đây coi như là một cái chỗ để thanh tẩy, thanh lọc, chữa lành và tạm thời đang tìm hiểu Đức Phật có thật hay không. Và họ cũng đang nghi ngờ tăng ni có phải cạo đầu cho mát hay không. Cho nên á là tôi nghĩ rằng ở đây có đủ hết. Ở đây là thượng vàng hạ cám. Ở đây có hết và đương nhiên chúng ta từng người ở đây có quyền nghĩ mình là vàng đũa khác là cám. Như dân chúng làng vũ đại khi nghe Chí Phèo chửi đều nghĩ rằng nó chửi đũa khác không phải chửi mình. Cho nên nếu đêm nay bà con có giận tôi thì hãy nghĩ rằng ông nói đũa khác không phải nói mình. Not me. Tôi vừa nói toàn bộ cái dòng luân hồi ấy nó chính là cái dòng chảy của giáo lý của luật nhân quả thôi. Thì nhân quả nó gồm có bốn. Thì đêm nay tôi nói cái gì?

Chuyện đầu tiên là nhân tạo ra ra quả. Toàn bộ những gì mà chúng ta làm, chúng ta nói, chúng ta suy nghĩ trên cái mảnh đất này trong cái phòng của mình thông qua những cái động tác, những cái động thái sinh hoạt lớn bé hay qua ngôn từ, qua chữ viết, qua lời nói hay là qua tư tưởng, qua những suy nghĩ thì toàn bộ những cái đó đều là nhân, đều là nghiệp. Còn tất cả những cái buồn vui mà chúng ta có mặt, chúng ta có được ở trong cái mảnh đất này thì mình tạm hiểu đó là quả. Có một điều thế này tùy thuộc vào cái tiền nghiệp rồi. Rồi Khuynh hướng tâm lý và môi trường sống. Mà những gì chúng ta nhìn thấy đang chịu đựng hay đang thưởng thức trên mảnh đất này nó trở thành là điều kiện để chúng ta tiếp tục khổ hay tiếp tục an lạc, tiếp tục lành thiện hay là tiếp tục bất thiện. Cái đó rất là quan trọng mặc dù ở chung một môi trường. Đó là điều mà chúng tôi đặc biệt muốn nhấn gởi cho bà con đêm nay tại cái pháp hội Phước Sơn này cùng chung một phi trường như khi này tôi nói cũng ở sân ga đó, cũng ở phi trường đó, cũng ở bến sông đó. Nhưng mà cái mục đích của mỗi người đến khác nhau. Ở đây bà con đi phi trường bà con thấy gọi chung là phi trường nhưng trong đó nó có nhiều cái terminal mà trong một cái terminal như vậy nó có rất là nhiều cái boarding gate. Có những chuyến bay cũng cùng xuất phát vào cái giờ đó nhưng mà nó bay về Shanghai, Beijing, Thượng Hải hay là Bắc Kinh, nó bay về Mỹ, nó bay về Châu Âu, nó bay về Châu Á. Rồi cái đích đến đã khác nhau rồi. Cho nên nếu mà thành linh á mà đêm nay tất cả đều thờ ra hết và quên thờ vào thì tôi tuyệt đối tin tưởng rằng chốn về của chúng ta tuyệt đối không giống nhau. Và chúng ta cũng từ vô số những cái bến bờ tiền kiếp mà đổ về đây để gặp nhau. Mặc dù gặp nhau đây rồi chia tay. Đường trường sông núi chưa chắc là có lúc sum vầy đó. Nhưng mà chắc chắn chúng ta phải có một cái điểm đồng nào đó. Kinh nói một cái thế giới mà mình đang sống như vậy nè, nó gồm có một mặt trăng, một mặt trời, nó có một kim tinh, mộc tinh, hỏa tinh, thủy tinh, thiên vương tinh. Nó là làm thành một cái thái dương hệ, một cái galaxy. 1000 cái galaxy như thế này nó làm nên một cái tiểu thiên thể giới. 1000 cái tiểu thiên thể giới nó làm nên một cái trung thiên thể giới. 1000 cái trung thiên thể giới nó làm thành một cái đại thiên thể giới. Mà 10.000 cái đại thiên

thế giới nó trở thành một cái Phật xác. Phật xác. Xác này nghĩa là khu vực ấy. Một cái “bú thậ hết tác” tức là một cái địa bàn hồng pháp của một đức Phật. Kinh Nam truyền chỉ nói đến đó chứ không có nói thêm. Nhưng mà các tổ đời sau đã triển khai cái chỗ bỏ ngõ này để mà diễn thêm các cái Phật quốc. Thí dụ như là phía đông thì có cõi của cõi Phật Dược Sư Lưu Ly Quang. Rồi ở phía tây thì cách chúng ta vô số thế giới thì có cõi Tây Phương Tịnh Độ, có cõi chưong hung, có cõi Diệu Âm chẳng hạn, cõi sư tử hồng chẳng hạn thì đó là bên Bắc truyền họ suy diễn thêm. Nhưng mà mình phải biết mà để mình đừng có phủ bác chống đối người khác một cách thiếu căn cứ nha. Thì tại sao tôi đang giảng tôi quẹo qua cái này là bởi vì tuy mình nói 1000 cái thế giới này nó làm được một tiểu thiên, 1000 tiểu thiên làm thành một cái trung thiên và 1000 cái trung thiên nó làm thành một cái đại thiên và nó có vô số cái đại thiên như vậy chứ không phải chỉ có 10.000 có vô số. Trong kinh Nam Truyền thì bỏ ngõ không có nói là ở trong cái vô số đại thiên đó có Phật cùng ra đời với Thế Tôn Thích Ca Mâu Ni hay không? Thì trong kinh nam truyền không có nói, chỉ có nói rằng có một lần Đức Phật ngài soi rọi rất xa và ngài không nhìn thấy chứ trong đó không có nói là không có nha. Nhưng mà tôi muốn nói cái gì? Tôi muốn nói rằng ai là người đã phân định cái hệ thống thế giới là 1000 này là 1000 kia rồi 1000 kia là 1000 nọ ai phân định. Dạ kính thưa quý vị chính là chúng ta, không có cái đấng nào phân định hết chính là chúng ta phân định. Vì sao vậy? Nghe cho kỹ, giống nhau một ít thì làm bạn bè, làm chòm xóm, làm bà con xa. Giống có điểm tương đồng với nhau nhiều thì làm vợ chồng, làm bạn bè, làm mẹ con. Các vị nghe kịp không? Trong kinh nói muốn kiếp sau gặp nhau chúng ta phải có bốn điểm. đồng. Một là niềm tin, bổ thí, tri giới và trí tuệ. Muốn tiếp tục gặp nhau, bốn cái này gọi là tứ đồng phải có. Còn nếu không chỉ thương nhau, yêu nhau, thích nhau mà không có bốn cái đồng. Có nghĩa là chênh lệch người thì chánh tín, người tà tín, người thì trí nhiều, người trí ít, người có bổ thí, người không bổ thí, người ki bo, người hào sảng, người có giới, người không có giới thì những cái chênh lệch đó nó đẩy đến những cái mối quan hệ trái khoáy và đau lòng. Chẳng hạn như Trương Chi My Nương, Có duyên yêu nhau gặp là yêu ngay. Nhưng mà đũa thì trên trời đũa ở dưới ruộng, ngang trái đó thương nhưng mà nó không có đồng. Chúng ta biết rằng bà Gia Du muốn theo được Bồ Tát trong vô lượng kiếp cho đến kiếp cuối cùng thì bà phải tu hành ghê gớm lắm bà mới theo. Kể cả ông Đề Bà Đạt Đa ông tu ghê gớm lắm, đáng nể lắm thì ông mới theo kịp Bồ Tát trong từng bước từng bước chân như vậy. Mặc dù ông theo để ông phá rồi nhưng mà chúng ta phải hiểu rằng ông phải tu tập ghê gớm lắm. Có nghĩa là phải có điểm đồng thì chúng ta mới gặp nhau. Có một điều gặp nhau để trở thành chưong duyên để phá nhau hay là thuận duyên để hỗ trợ nhau thì chuyện đó tính sau? Nhưng mà phải có điểm đồng thì chúng ta mới có cơ hội gặp lại nhau ở trong một cái không gian, một cái điều kiện một môi trường, một hoàn cảnh nào đó. Cho nên không phải ngẫu nhiên mà chúng ta gặp nhau trong cái pháp hội này, trong cái thánh địa, trong cái linh sơn này, không phải ngẫu nhiên đâu mà nó là phải có một cái mối tương duyên rất là khăng khít dù ở những cái mức độ khác nhau thì phải có những mối tương duyên đó thì hôm nay chúng ta mới có cơ hội gặp nhau và ngồi chung ở đây, có một điều tuy ngồi chung thôi nhưng mà có thích nghe hay không đó là chuyện khác và nghe xong mỗi người có một cách hiểu.

Bởi vì chúng tôi nhớ có hai cách hiểu một vấn đề: một là hiểu như nó là và cách thứ hai hiểu như mình muốn mà cách hai này hơi bị đông cũng không có nhiều lắm, khoảng 99% thôi. Có nghĩa là hiểu vấn đề như mình muốn. Chính vì hiểu vấn đề như mình muốn chứ không hiểu nó như nó là cho nên số người đắc đạo không có nhiều lắm. Bởi vì muốn giác ngộ là phải hiểu vạn pháp như nó là chứ không phải hiểu như mình muốn. Còn cái hiểu như mình muốn thì đương nhiên sẽ không được. Là vì sao? Là vì cái nhận thức của mỗi người đều y cứ trên một thứ, mà tôi gọi là nền tảng tâm thức. Nền tảng tâm thức đó là gì? Là tiền nghiệp, là khuynh hướng tâm lý và môi trường sống. Trong vô số kiếp tiền thân, chúng ta có tạo nhiều cái phước giữ giới, phước ngồi thiền, phước bố thí, phước từ tâm hay không, tùy thuộc vào cái chuyện mà phước đó nhiều hay ít mà đời này sanh ra cái nào trạng, cái thể trạng, cái tâm trạng, cái cảm xúc của mình không giống nhau. Các vị phải đồng ý với tôi. Nếu ngay bây giờ trong pháp hội này ai đang bị ung thư thì họ sẽ nghe pháp bằng một tâm trạng khác. Ai đang bị bệnh ngoài da thì sẽ nghe pháp bằng một tâm trạng khác. Ai ở nước ngoài mới về không quen được cái thời tiết của Việt Nam nghe pháp tâm trạng khác. Ai là người ở xứ lạnh về đây nghe pháp tâm trạng khác ngay bây giờ. Right here. Ai ở xứ nóng về đây họ nghe

pháp tâm trạng khác. Ai giàu, ai nghèo, ai khỏe, ai bệnh, ai trí thức, ai ít học, tôi bảo đảm 1000% là ngồi ở đây lắng nghe chúng tôi với những tâm tư, tình cảm và cảm xúc tuyệt đối không giống nhau. Và đó chưa kể những người có mặt trong pháp hội này trước đây có học giáo lý hay không học giáo lý và cũng cùng học một lớp giáo lý đó tùy thuộc vào cách hiểu của mình. Mà hôm nay các vị ngồi đây lắng nghe chúng tôi với một cái tâm tình cảm xúc hoàn toàn không giống nhau. Bởi vì đó là nền tảng tâm thức, nền tảng nhận thức của mình. Chẳng hạn như Kiều mình đang học cấp hai cấp ba với nhau nhưng mà cũng một câu Kiều mà mỗi người hiểu một cái nghĩa khác. Hiểu một cái nghĩa khác nó hơi khác lệch một chút. Cho nên đây chính là lý do vì sao mà trong kinh nói rằng chỉ trừ ra những cái bậc mà đại căn, đại duyên, đại phước, đại trí, đại hạnh, đại phúc kiếp chót gặp Phật chỉ nghe một câu rồi đắc chứ còn đa phần phải có trí văn, trí tư và trí tu.

Phải lấy trí văn làm nền rồi từ đó mới phát triển cái tư duy và tu tập. Cho nên chúng ta biết rằng cái quá trình ăn uống nó gồm có ba giai đoạn mà tôi đã nói không dưới 1 triệu lần. Cái quá trình ăn uống nó diễn ra trong ba cái giai đoạn.

Giai đoạn thứ nhất từ miệng mà vào tới bao tử được gọi là cái giai đoạn tiêu thụ.

Từ bao tử xuống tới cái cuộn ruột già được gọi là tiêu hóa.

Và tất cả những cái dưỡng tố hay độc tố từ thực phẩm mà nó được chuyển tải khắp toàn thân của mình để chỗ nào nó nuôi cái gì và chỗ nào nó phá cái gì thì giai đoạn này được gọi là tiêu dung.

Vậy thì chỉ là một cái trái bắp thôi mà chúng ta phải qua ba giai đoạn để giải quyết dứt điểm nó một là tiêu thụ tiêu hóa và tiêu dung thì các bài học giáo lý cũng vậy.

Tiêu thụ là gì? Nghe ông sư nói, đọc cái trang kinh và nhớ được trong đầu. Đó gọi là giai đoạn tiêu tiêu thụ. Còn tiêu hóa là mình có hiểu được nó hay không và mình hiểu như thế nào thì cái đó được gọi là giai đoạn tiêu hóa. Tức có nghĩa là mình hiểu được cái ý nghĩa nằm giữa hai hàng chữ có được cặp mắt giữa của Dương Tiễn. Thấy được cái mà những người chung một pháp hội với mình đọc cùng một quyển sách với mình mà họ không hiểu thì đó gọi là giai đoạn tiêu hóa. Còn tiêu dung là sao? Tức là những cái mình hiểu đó nó vào trong đầu của mình và nó chuyển hóa mình. Cái giai đoạn metabolism trong ngành y là giai đoạn mà nói chuyển hóa giai đoạn trao đổi chất của mình nó biến cho mình trở nên an lạc hơn, dễ thương hơn hay là dễ ghét hơn, có nhiều người càng học đạo càng trở nên dễ ghét, ngày xưa mình ở ngoài mình ý lại vào tiền bạc vào nhan sắc vào sức khỏe vào quyền lực vào tiếng tăm, biết đạo rồi cái gì cũng là mù sương bỏ hết á nhưng mà chấp cái khác chấp rằng ở đây không ai giỏi giáo lý bằng mình ở đây không ai ngồi thiền lâu bằng mình không. Ở đây không có ai giữ bát quan tốt hơn mình. Ở đây không ai hiểu cái giáo lý vô ngã bằng mình. Ở đây không ai buông bỏ hơn mình. Cuối cùng một đồng mình.

Một đồng mình để các vị tưởng tượng đi. Tức là lúc bây giờ mình là càng học thì càng trở thành cái, ngồi thiền riết không thành hành giả mà thành cái gò mối. Gò mối châu Phi. Có nghĩa là tại sao chúng tôi nói gò mối? Bởi vì ngồi càng lâu cái mình càng nặng và càng to ra và càng khó dời hơn.

Bởi vì nếu mình là con người đó thì dễ dời lắm nhưng mà nó là cái gò mối nó khó dời ghê lắm.

Ngồi thiền riết mà như tôi nói rất là nhiều lần thiền thì nó cũng có cái quốc tịch của thiền. Thiền Ấn Độ là thiền trong cái đầu của mình tu để phát triển từ tâm và trí tuệ. Chánh niệm thiền định là thiền Ấn Độ. Còn cái thiền Việt Nam á là chỉ thích tụng thôi. Việt Nam với Tàu thích tụng, vào chùa là cứ thích tụng kinh. Đó là thiền Ấn Độ họ tu ở đây còn mình tu ở đây. Còn cái thiền thứ ba là hiện giờ nó đang phổ biến thiền đó là thiền mộng cổ có nghĩa là giữ cổ thẳng và cái mộng cho vững còn cái đầu thả lỏng thì trường hợp này gọi là thiền mộng cổ, thiền kiểu này gọi là thiền thành cát tư hân hay là thiền hốt tất liệt có nghĩa là chúng ta đang gieo cái chủng tử để trở về cái đại mạc Mông Cổ chứ chúng ta không có về Ấn Độ được và tôi xin khẳng định tu cái gì đất ngay chóc cái đó. Tu cái đầu đắc cái đầu, nhưng mà tu ở miệng thì chỉ là cá Anh Vũ nó chỉ có cái phân sụn ở đây thôi. Tu cái gì đắc cái đó?

Tôi muốn nói gì về cái giáo lý duyên khởi tại cái thắng địa Phước Sơn này? Chúng ta ngay mảnh đất này chúng ta có tu hay không tu? Ngay mảnh đất này chúng ta thiện hay bất thiện để rồi chúng ta phải được hay là bị cái gì đó tương ứng trong kiếp sau. Đó gọi là nhân tạo ra quả. Còn quả tác động quả là vì cái quả lành hay quả xấu nào đó. mà chúng ta có mặt trên mảnh đất này và từ cái quả đó chúng ta lại nhận những cái quả khác tương ứng. Trường hợp ba là quả tác động nhân. Ngay cái việc mà chúng ta có mặt ở đây nè, chúng ta sẽ tu tốt hơn hay là tệ hơn? Tôi tin chuyện đó có bởi vì

tôi có nghe một vài bà con từ đây ra đi nói cho chúng tôi biết rằng con có cất cái cóc ở đó mà giờ cũng bán rồi. Rồi tôi hỏi thì chứ đi luôn hay sao? Họ nói không? Phước Sơn là một cái nơi rất là đặc biệt. Ở đó thường xuyên có những vị thiền sư, có những vị cao tăng.

À tại có nhiều chỗ pháp sư giảng vậy ở dưới cầm cái rô đi xin tiền. Cái tiền nó nuột không có trôi. Sẵn đây tôi nói nhỏ cái Quý vị nghe chuyện này, cái chuyện này mình chỉ nên nói nhỏ chứ mà nói lớn nó rất là kỳ. Đó là cái giờ thỉnh pháp đừng có chen lấn lên đánh lễ rồi cúng dường. Bởi vì nếu mình có làm lành thì muốn đánh lễ đó thì cứ tượng Phật mình cứ lạy hoài hay hơn lại ông sư. Nếu thêm đánh lễ quá đó bị cái chứng nghiện ngập đánh lễ đó chứ mắc cái chứng gì phải đề ông sư ra mà lạy. Thứ 2 nữa đó có thêm quá đó thì đợi một lát nữa đi ra ngoài đó lạy cho ông khóc luôn chứ còn mắc cái chứng gì mà giữa đám đông mình trườn lên mình lại cho người ta thấy mình trườn lên mình cúng dường cho người ta thấy, mình làm cho người ta thấy chứ không phải mình làm cho mình. Cái thứ ba tôi xin thề tôi không có hoan hỷ cái chuyện đó là thứ nhất cái đám Youtuber Facebook nó quay cái đó lên tới nay là nó ném đá đủ để cất chùa Phước Sơn. Và cái chuyện nhỏ nữa, cái số tiền mà cúng ngay chỗ này toàn bạc cất không à đúng không? Vì sao? Vì thí chủ mà cúng tiền lớn đó họ không bao giờ mà họ chen vô mấy chỗ này hết. Bởi vì họ muốn ông cái ông mà nhận á biết trong đó cúng bao nhiêu và ai cúng. Còn cái thứ mà chen thế này toàn là cái tiền mà tiền khuyến mãi không à. Cho nên á là số tiền lớn không bao giờ lọt lên tới đây mà chỉ đủ để mang tiếng và cung cấp gạch đá cho YouTuber nó liệng chúng tôi mà thôi. Cho nên á là bữa nay chuyện này chuyện mật của nội bộ thì mình chỉ nói trong nội bộ thôi. Có nghĩa là đừng có lên đánh lễ rồi cúng dường. Không có ai được cái gì đâu mà toàn là bị thôi. Và tôi nghĩ tôi sẽ trở thành công thần tại Phước Sơn khi mà tôi khai thệ ra cái chuyện này. Đây vừa rồi ở trong cái một cái pháp thoại ở chùa Quảng Nghiêm chúng tôi có nói sơ sơ cái vụ này. Cái vụ mà bà con ném đá cái chuyện mà lấy tiền đặt bát ra tăng ni. Chúng tôi không có chủ trương là kêu gọi bà con để bát nhưng mà cũng tôi có một cái đề nghị rất là nhỏ nhẹ và lễ phép rằng là tôi không có đề nghị kêu gọi nhưng tôi cũng xin đề nghị nhỏ nhẹ lễ phép rằng là mình cũng đừng có ném đá. Bởi vì sao? Bởi vì ở chúng ta không có cơ hội. Người Phật tử không có cơ hội thường xuyên và liên tục hỗ trợ sự tu học của tăng ni. Chúng ta không có thường xuyên, không có liên tục, chúng ta không có điều kiện đâu. Lâu lâu mới gặp tăng ni một lần. Rồi thì khi chúng ta về hết tăng ni nhưc đầu, tiêu chảy, nhưc răng họ sẽ làm sao đây? Thì lúc đó họ mới lục cái đồng bạc cất của mình ra, họ tự xử. Còn nếu mình chống mà không cho tăng ni nhận thì nghe nó sang thiệt đó. Nhưng mà khi mà Phật tử rút hết thì tăng ni nhưc đầu số mũi thì làm sao tự cứu đây? Cho nên tôi không có kêu gọi bà con cúng dường tiền bạc tôi ko có kêu nha. Kêu là chúng nó chửi. Nhưng mà tôi cũng xin bà con đừng có mắng cái chuyện đó là bởi vì thử người thân mình trong cái đám tăng ni đi tu ở một cái vùng sâu vùng xa thì mình nghĩ người thân mình sẽ sống ra sao khi mà Phật tử rút sạch hết. Đây với một chuyện hôm bữa tôi cũng vẫn nói thông một câu. Khi nào tăng ni nhận tiền bạc với cái mục đích tích lũy tích có tài sản để làm giàu thì cái đó là sai. Lúc đó sự cúng dường của Phật tử là một cái sự hỗ trợ không nên. Nhưng nếu tăng ni nhận cái sự cúng dường mấy cái đồng nhỏ của bà con bạc lễ bà con với một cái ý niệm là mình cầm cái này nè. Đây đối với mình bây giờ trước mắt mọi người nó là tiền nhưng đối với mình đây là những viên thuốc cảm sốt, tiêu chảy, kem đánh răng. Các vị có hiểu không? Dày dộp. Thì nếu mà tăng ni nhận mà nghĩ như vậy đó thì đối với tôi xin chịu trách nhiệm. Tôi xin chịu trách nhiệm. Trước tăng già thì tôi nghĩ rằng cái đó nó không có không có lỗi vì trong luật tạng có một cái từ gọi là “x la cá pháp tác. X la cá” là thề. Cái thề đó tức là trong trường hợp mà Phật tử thỉnh chư tăng đến nhà cúng dường mà cái khả năng Phật tử chỉ cúng được có 17 vị thôi. 17 vị thôi, 18 vị hoặc là 21 vị thôi mà chư tăng thì có cả trăm vị thì trường hợp đó phải làm sao ta?

Bất thăm thì cái vị cầm cái thề đó để đi đến cái chỗ trai đàn thì cái đó đối với tôi thì là cái chuyện mà tăng ni mà nhận cái tiền mặt và bà con để bát đối với tôi thì tôi nghĩ rằng nếu mà chư tăng ni mà nghĩ rằng đây là những viên thuốc, những chai dầu gió đó thì đối với tôi đây chỉ là “x la cá pháp tác” thôi. Và tôi biết rằng ở đây có người nghiện cứu kinh điển đang ngồi ở đây thì tôi chịu trách nhiệm với họ câu đó. Mặc dù vừa rồi khi tôi giảng cái Phước Sơn xong thì có một vị sư trẻ ở tại Miến Điện, người Việt Nam tên là “Shi Há Bá Lá” cái pháp danh cái tên Việt tên cúng cơm là cái gì thì tôi không biết nhưng mà ở đây có ai biết vị đó thì vị đó gửi cho chúng tôi một cái tin nhắn và cực lực chống đối cái chuyện mà tại sao mà chúng tôi bình vực và bảo vệ cái chuyện mà chư tăng

nhận tiền thì tôi nghĩ rằng tiếng Việt Nam mà gọi là ngựa non háo đá có nghĩa là còn trẻ thì tạm thời cái vị đó có người hỗ trợ thì vị đó nổi hứng nói vậy thôi chứ nếu mà nay mai mà đẩy vị đó vào một cái vùng sâu vùng xa mà không có người hỗ trợ thì tôi nghĩ đó thì vị đó phải thay đổi cái cách nghĩ các vị nghe kịp không khi mình học ba mớ mình dễ sung lắm quý vị, dễ sung lắm thí dụ như mình học ba mớ về vi trùng vi khuẩn cái mình nhìn đĩa nào không rửa tay cái mình khinh khinh, chứ thứ mà mình học lâu rồi mình ngủ chung với vi trùng luôn. Tôi là người Việt Nam đầu tiên tại Thụy Sĩ đi xe lửa không có khẩu trang. Vì trong cái giai đoạn nó nguyên một cái đoàn xe lửa đi le que ít người và có một cái cặp đó đau lòng cặp vợ chồng có mấy đứa con gái mà chỉ gặp con như là thăm tù vậy. Mẹ nấu đồ ăn, bố mẹ nấu đồ ăn xong bố mẹ đem tới để ở cái bệ cửa sổ và gọi phone rồi con nó mới mở cửa sổ. Nó đeo găng tay nó đem vô nó xịt cồn. Ấy vậy mà chúng tôi vẫn thanh thản đi xuống xe lửa thì đương nhiên nó sướng lắm không thấy ai hết sướng lắm nhưng mà vẫn không đeo khẩu trang là vì vì sao vì không phải là phải là chúng tôi giỏi mà chúng tôi nghĩ mình cứ nghe nó về cái virus về bacteri và cái mà covid nghe nó cũng ngán rồi từ cái ngán trong đó nó chán là từ chán nó coi thường có một lúc Thụy Sĩ đứng hàng thứ tư trên thế giới về bệnh Covid, thứ tư này không phải là nó đông mà bởi vì dân nó ít quá. Nó có 7 triệu lúc đó là hơn 7 triệu người mà chính phủ rất là minh bạch. Chính phủ xác định rằng chúng ta đứng hàng thứ tư trên thế giới là bởi vì nhất là Iran, ba Ý và bốn là Thụy Sĩ. Chúng ta có gần 8 triệu dân mà chúng ta chỉ có được 1200 máy thở. Nếu có chuyện gì thì các cụ trên 70 được ưu tiên còn dưới 70 thì thở tự do. Hầu hết là lấy hơi ra. Và chúng tôi biết rằng trong cái số mà 1200 đó là không có mình. Đấy nhưng mà nghe cũng ón thiệt. Mà tại sao Thụy Sĩ đứng hàng thứ tư là bởi vì có một lượng người rất là đông, bác sĩ, kỹ sư, công nhân, cầu đường, điện nước từ Ý qua làm việc bên Thụy Sĩ và chính họ đã đi hoảng dương cái Covid đó, ấn tổng và bố thí, khuyến mãi cái Covid đó cho người Thụy Sĩ. Và cái cái tâm bão, cái tâm chán của Covid cách chúng tôi chỉ có 2 giờ lái xe thôi. Thế là chung quanh chúng tôi toàn là là người Covid không? Và may mắn là cuối năm 23 chúng tôi mới tới phiên mình bị sau một cái khóa học 10 ngày. Cái khóa học đó gồm 80 người và 10 quốc tịch. Chúng tôi hướng dẫn xong ngày thứ tám thì đến ngày thứ chín chúng tôi lần đầu tiên trong đời cứ tưởng mình yêu ai đó. Mặc dù không có đối tượng bởi vì có một cái cảm giác rất là lạ là có ai đó đưa tay vào tim chúng tôi và bóp và bóp như là vỗ sưng sưng vậy. Vỗ tới mức nó khó chịu không tưởng tượng nổi. Thì may trong cái trong 80 người đó có một ông bác sĩ bên Úc ông qua ông mới đưa chúng tôi đi xét nghiệm. Thì ông bác sĩ trong vòng có 30 giây ông nói chúng tôi dính rồi. Dính rồi và đó ngày thứ tám chúng tôi đến chia tay bà con xong tôi về thất, ông cho uống cortisol thì sau đó cũng qua thôi và tôi muốn từ này giờ các vị nghĩ là tôi lạc đề không tôi muốn nói cái gì? Tôi muốn nói thế này. Toàn bộ cái đời sống của chúng ta nó chỉ là một cái lộ trình, một cái dòng chảy của nhân và quả thôi. Những gì chúng ta đang thiện ác trong đầu đó là nhân. Cái quả của nó là một phần trong kiếp này và đương nhiên phần lớn trong kiếp sau. Còn hầu hết đời sống chúng ta những gì chúng ta sướng khổ buồn vui đều là cái quả. Và trên nền tảng của cái quả đó chúng ta tiếp tục nhận những cái quả tương ứng thì đó được gọi là quả tác động quả. Và trên cái nền tảng của cái quả đó chúng ta lại dễ dàng tạo các nhân thiện hay nhân xấu thì cái đó được gọi là quả tác động nhân. Và cuối cùng cái thứ tư mới ghê. Nhân tác động nhân có nghĩa là sao? Xấu hoài nó thành thói quen mà thiện hoài nó thành thói quen. Cái đó gọi là nhân tác động nhân. Ví dụ như Bồ Tát Tất Đà trong nhiều kiếp cứ chán đời đi tu chán đời đi tu kiếp chót 29 tuổi ở vào cái thời điểm đỉnh cao của cuộc đời từ sức khỏe, trí óc rồi tình yêu rồi hôn nhân và sự ra đời của đứa con đầu lòng. Ngài có tất cả những gì mà bao nhiêu người trên hành tinh này ao ước. Ấy vậy mà chỉ cần nhìn thấy những hình ảnh, những hình ảnh một người già, một người bệnh, một xác chết và một vị tu sĩ thì ngài khóc đến cùng cực và ngay trong đêm đó ngài đã ra đi xuất gia và trở thành một bậc đại giác là trở thành một vị thiên nhân chỉ đạo sư tứ sanh từ phụ. Tức là bốn sư của chúng ta bây giờ, 29 tuổi chỉ nhìn thấy những cái mà chúng ta ở đây thấy hoài. Thấy hoài. Xác chết mình thấy hoài, người bệnh mình thấy hoài, người già mình thấy hoài và ngay bây giờ mở mắt ra gặp Bồ Tát Đắc Đạt là đã đắc rồi. Nhưng mà mình nhìn nhau mình mỉm cười và tiếp tục yêu đời yêu người như chưa từng có cuộc chia ly. Cho nên á là câu hỏi dạ câu hỏi nhiều quá chúng tôi ngừng ở đây. Cái câu đầu tiên là nếu mọi thứ là vô ngã thì 100% chúng ta có thể quyết định cuộc đời mình nó được bao nhiêu bởi vì vô ngã không có tôi không có cái gì của tôi hết đúng không? Thì chừ vậy thì

chúng ta giải quyết được cuộc đời của mình bao nhiêu phần trăm. Xin thưa với cái vị mà đặt câu hỏi này ở đây bà con có nghe câu hỏi không?

Nếu mọi thứ là vô ngã thì chúng ta làm được gì cho đời ta? Xin thưa đầu tiên chúng ta đã hiểu sai cái chữ vô ngã. Hiểu sai là sao? Vô ngã không phải là nothing mà là nobody. Ở đây có hiểu cái này không ta? Vô ngã không phải là không có gì mà là không có ai. Có hiểu không? Mọi thứ do duyên mà có, do duyên mà vận hành. Nhưng chúng ta có thể can thiệp vào những cái duyên đó. Ví dụ các vị có thể biến cái cây xoài thành không phải cây xoài được không? Biến cây xoài thành cây mận được không? Được không ta?

Nhưng mà các vị có thể trồng xoài và có trái xoài ăn được hay không? được hả? Bây giờ biến cây xoài thành cái ổi thì không được nhưng mà mình có thể trồng xoài được không?

Có thể đồn xoài không? Vô ngã nằm chỗ đó.

Có nghĩa là chúng ta không có thể biến cái ác thành cái thiện, cái thiện thành cái ác. Chúng ta không thể nào làm ác mà để được vui, làm thiện để bị khổ. Chỉ đó chúng ta làm không được. Nhưng mà chúng ta có thể hành thiện để được vui mà làm ác để bị khổ, chúng ta làm được không? Như vậy chúng ta có thể can thiệp được cuộc đời mình không?

Rồi các vị có thể biết Biến cái dòng nước, biến cái dòng sông cho nó biến mất được hay không?

Các vị có thể làm biến mất cái một cái trận mưa lớn được hay không? Nhưng mà các vị có thể hứng nước mưa được hay không? Cái cô kia không hứng nước mưa được. Thấy chưa? Các vị có thấy cái Phước Sơn chưa? Hạng nào cũng có hết á.

Cái này không phải là cho một tràng pháo tay mà cho một tràng pháo binh. Ok. Phước Sơn cỡ nào không có hết. Cho nên ta không thể thay đổi cái thuộc tính bản chất của một dòng nước nhưng ta có thể đảo ngược để xê dịch dòng chảy của dòng nước. Nghe kịp chưa? Đời là vô ngã nhưng ta vẫn có thể tác động vào các duyên lên trên cái vô ngã đó được không? Đó là câu trả lời.

Câu thứ hai. Đức Phật còn khổ tâm hay không? Không. Đức Phật Không, Đức Phật chỉ có khổ thân thôi. Bởi vì khổ tâm là do hiểu lầm. Đức Phật không còn hiểu lầm. Có hiểu như hiểu lầm không?

Khi mình nghĩ rằng đây là tôi, đây là của tôi, đây là người thân của tôi, đây là kẻ thù của tôi. Kẻ thù của tôi được cái gì thì tôi khổ, người thân của tôi bị cái gì thì tôi khổ. Hiểu không ta? Và tôi bị cái gì thì tôi khổ. Tôi được cái gì thì tôi sướng. Nghe cho kỹ nè. Tôi bị cái gì thì tôi khổ. Tôi được cái gì thì tôi sướng. Người thân có tôi được cái gì thì tôi sướng mà người thân của tôi bị cái gì thì tôi khổ. Kẻ thù của tôi được cái gì thì tôi

tôi khổ. Và kẻ thù tôi nó bị cái gì thì tôi sướng. Đây mà Đức Phật thì không còn cái suy nghĩ tôi và của tôi nữa. Cho nên thân ngài có đau ngài có bị nóng nực, ngài có bị đau lưng. Có có một lần đó Đức Thế Tôn gặp khó khăn ở trong cái chuyện bài tiết thì ông “Chi Hoa cá” ông có cúng dường cho Thế Tôn một cái hoa trong đó có rắc thuốc thuốc bột ấy. Và Thế Tôn chỉ để cái hoa lên đây và thông suốt.

Tiếp theo là cái câu, tôi nói cho bà con nghe nha. Đừng có mượn tay chúng tôi rồi ném đá người khác, bắt chúng tôi bị người khác chém nha. Cái đó thì không. Mình muốn ném thì mình ném thẳng. Còn mượn tay chúng tôi ném và người bị chém là tôi. Ok không sao. Người tu á thì biết người ta cúng dường mình để mình tu mà bây giờ á mình sử dụng mục đích để mà mình tạo ra kinh tế thì có nên hay không.

người tu biết rằng người ta cho mình tiền để mình hỗ trợ cho mình tu mà bây giờ mình lại lấy cái tiền đó để mà mình tạo ra kinh tế làm giàu thì có nên hay không thì bà con người hỏi biết rồi. Ok. Câu tiếp theo là cái này đúng là gặp thầy chùa hỏi mượn lược. Tức là con sống với chồng 30 năm không hạnh phúc. Bây giờ con phải làm sao? Tôi mà trả lời được tôi thành thầy Minh Niệm mất tiêu rồi chuyên gia chữa lành. Tôi chỉ làm cho rách thôi chứ tôi ko có chữa lành. Đúng là cái câu đó thì gượng thì trả lời được nhưng mà đã nói gượng thì không nên. Thì bà con biết mà sống với nhau mấy chục năm mà không hạnh phúc. thì phải làm sao? Mình xé nó vấn đề nó ra thành từng phần cái tự nhiên nó hiểu à. Một tại sao không hạnh phúc? Ở đây trước mặt chúng tôi có 30 cặp hôn nhân không hạnh phúc thì cái lý do của 30 cặp đó khác hay giống? Thấy chưa? Khi vấn đề nó khác nhau thì giải pháp của nó cũng phải khác nhau. Và các vị tưởng tượng có bao nhiêu kẻ không hạnh phúc thì có bấy nhiêu giải pháp thì đêm nay mà tôi nói hết tôi chết liền. Nó có rất là nhiều cái lý do, có rất là nhiều cái lý do không hạnh phúc. Nó nhiều lắm. Thí dụ như là mình thương bà hàng xóm mà

bà hàng xóm bà không thương mình cũng là một lý do. Có hiểu không? Cho nên á là có bao nhiêu trường hợp đau khổ thì có bấy nhiêu lý do và có bao nhiêu lý do thì có bấy nhiêu giải pháp. Thì phải xử từng trường hợp. Và các vị hỏi mà các vị giấu thế này thì tôi nghĩ rằng nếu mà hỏi giấu câu trả lời cũng giấu luôn rồi.

À tiếp theo ấy có người dựa theo ngài Ajan Bram vừa rồi về đây thì ngài nói rằng ngài đọc hết kinh tạng ý mà ngài chỉ thấy có một chỗ nhắc chữ “áp phí thâm” thôi. Có nghĩa là A tỳ Đàm là không phải do Phật thuyết. Đây là một câu hỏi rất là lớn, lớn lắm luôn. Thứ nhất, các vị có đồng ý với tôi rằng cái chữ Tam Tạng là một cái danh từ rất là nổi tiếng của đạo Phật không? Đúng không ta? Rất là nổi tiếng nha. Cái chữ tam tạng có từ rất lâu chứ không phải mới đây. Thứ hai, các vị phải đồng ý với tôi là Nam Tông mình là vô địch về bảo thủ đúng không ta? Không, tôi đang nói nghiêm túc mà. Trong một cái một cái tập thể mà nổi tiếng vô địch bảo thủ thì hỏi có ai mà nhét vô một thứ không phải lời Phật vào được. Đó là nhét nguyên của tạng A tỳ Đàm. Các vị nghe tôi nói không? Nam tông là vô địch bảo thủ thì có kẻ nào mà đủ trình độ và thẩm quyền mà chèn vô đó nguyên một tạng A Tỳ Đàm mà cái đám bảo thủ kia vẫn mỉm cười chấp nhận. Tôi nghĩ rằng hơi bị khó. Cho tôi cúi đầu xin lỗi những vị không phải là Nam tông ở đây. Chẳng hạn như Bắc Tông họ có một cái tinh thần đại thừa thông thoáng. Có hiểu chứ thông thoáng không? Thông thoáng thì cái chuyện mà họ chấp nhận một cái mới rất là dễ. Riêng Nam tông thì tôi nghĩ rằng cái chuyện mà chèn vào 1/3 nội dung kinh điển thì tôi nghĩ rằng không hề dễ tí nào. Đây. Đó là một chuyện về sự. Còn về lý làm ơn xem lại nội dung của A Tỳ Đàm nói cái gì trước khi mà mình nói rằng không phải lời Phật và làm ơn xem lại toàn bộ chú giải của kinh tạng xem nếu không có A Tỳ Đàm thì chúng ta sẽ hiểu như thế nào về tạng kinh. Tôi chỉ trích dẫn một chỗ nhỏ xíu thôi. Đó là trong kinh tạng Trung Bộ kinh, rồi cả Trường bộ kinh tôi chỉ trích một đoạn này để cho quý vị tìm trong Google khi nói về cái tuổi thọ của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni thì trong đó nói rằng là chư Phật có nhiều vị sống rất là lâu, hàng ngàn tuổi nhưng mà Đức Phật Thích Ca Mâu Ni thì chỉ có 80 tuổi thôi. Thì trong đó mới giải thích thế này phước báo của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni đủ để ngày sống 1 A tăng kỳ năm có nghĩa là 10 lũy thừa 140. Nói một cách khác cái phước báo của chư Phật giống hệt nhau. Phước báo và đức hạnh giống hệt nhau. Không có vị nào chênh lệch nhau một ram nào hết á. Nhưng mà vì ra đời trong cái thời kỳ nào thì cái tuổi thọ phải tương ứng với chúng sanh thời đó. Và trong đó ghi rất là rõ. Tất cả chư Phật chỉ sống 4/5 tuổi thọ so với chúng sanh đương thời. Chúng sanh đương thời có tuổi thọ trung bình là một trăm thì chư Phật chỉ sống có 80 thôi để chi vậy? Để tạo ra cái sự kinh cảm động tâm chúng sanh. Họ thấy sốc để họ tiếp tục tu nha. Và cái này mới ghê nè. Trong đó nói rõ tất cả chư Bồ Tát kiếp chót được sanh ra để thành Phật. Thì những vị đó từ đầu suất sanh xuống đều đầu thai bằng tâm đại quả thọ hỷ hợp trí vô trợ có phải không ta? tôi hỏi bà con nếu mà bà con không có học A tỳ Đàm thì bà con thấy cái chỗ đó bà con hiểu sao? Cái đó không hề có trong tạng kinh, không hề có trong tạng luật. Xác định rõ là tất cả Bồ Tát kiếp chót đều đầu thai bằng tâm đại quả đầu tiên. Đại quả thọ, hỷ, hợp, trí, vô, trợ. Cái này phải A Tỳ Đàm không ta? Có phải rõ phải không? Đây giống như có ông ông trụ trì ông gặp Phật tử phương xa tới thăm thì, có le que vài Phật tử địa phương. Ông nói thế này ông mới vô tụng kinh xong ông tụng cái này là chư hành là vô thường. Có nghĩa là mọi thứ đều vô thường. ông tụng xong rồi quay qua ông nói chị Phật tử ông nói ở đây neo đơn lắm thấy Phật tử đông rồi chứ chỉ có cái bà này mà vô thường thôi chứ mấy người kia không có vô thường có hiểu không ta. Thấy đông vậy chứ có mình bà này là vô thường thôi chứ mấy người kia là trường sanh bất tử. Vô đây có nghĩa là vào ấy, có mình bà này mới vô thường thôi. Cho nên cái câu này thì tôi xin nói thế này tôi chúng tôi không có nghĩ là ngài Ajan Bram ngài chống đầu nhưng mà ngài là tây mà, ngài là người Âu Mỹ thì ngài chỉ gợi ý cho chúng ta biết rằng nên có một cái thái độ khoa học cẩn trọng khi mà nghiên cứu kinh Phật. Chỉ vậy thôi chứ còn tôi không nghĩ là ngài có cái ý bài xích 1/3 Tam Tạng thì tôi nghĩ là không. Bởi vì ngài là một tỳ kheo có học, có đào tạo, ngài là học trò lớn của ngài Ajan Cha và đương nhiên ngài bây giờ là một trong những cái tiếng nói lớn của Phật giáo quốc tế thì tôi nghĩ rằng ngài phải chịu trách nhiệm trước bản dân thiên hạ đối với mọi cái tuyên bố của ngài nha.

Cho nên tôi chỉ gửi các vị ba bốn chuyện. Một là Nam tông là vô địch bảo thủ thì không có thể nào mà để cho người khác chèn một 1/3 cái giáo lý đó vào được. Thứ hai, hãy xem lại nội dung của tạng A Tỳ Đàm nói gì. Đặc biệt là chú giải kinh tạng mình sẽ thấy rằng trong đó cái vai trò vị trí của A tỳ

đám rất lớn. Và cái thứ ba, cái thứ ba mới quan trọng đối với những ai là hành giả tứ niệm xứ. Tôi đang nói là thứ thiệt nha, real chứ không phải là fake hàng fake là ko có nói, cái thứ mà tu mong cổ mình không nói. Tu thiền tứ niệm xứ mà thứ thiệt ấy thì phải thấy rằng dốt A Tỳ Đàm hơi bị khó tu. Thí dụ như mình đi như thế này sinh hoạt rất là bình thường. Buổi đầu này chỉ làm gì biết vậy. Với tất cả sự tỉnh thức khi ngồi thiền, khi hơi thở thân quán niệm xứ không điều khiển, không cố gắng, không gượng ép, không khiến cưỡng cứ để hơi thở ra tự nhiên, cạn phổi thì nó sẽ vào đây tự động nó ra chứ không can thiệp. Thì trong lúc đó hành giả có học A tỳ Đàm biết rõ rằng bốn xên, cái bốn xên đang có mặt. Ganh tỵ đang có mặt. Thọ lạc đang có mặt. Thọ hỷ đang có mặt. Thì mấy cái này tôi e rằng phải có học A tỳ Đàm. Giống như mình nấu một nồi canh mà mình không biết mì chín, bột nêm là cái gì, mình không biết đậu bắp, khoai môn là cái gì, không biết tàu hũ, không biết nấm rom là cái gì. Thì xin hỏi bà con, bà con nấu cái gì? Nấu nước.

Chỉ có nấu nước thôi. Mà người đó coi chừng nấu nước thôi, khói nữa là khác. Bà con biết khi mình nấu củi có cách nào nấu hơi khói và không bị hơi khói không, có biết cái đó không?

Thấy chưa? Chỉ nấu nước thôi mà còn phải có kiến thức mà. Nói gì là nấu canh, nói gì là kho, nói gì là xào, nói gì là chiên, nói gì là nướng. Quý vị phải có kiến thức nha. Ừ. Nói đến đây tôi mới nhớ một chuyện trong một cái lớp tiểu học ông thầy ông viết mấy chữ sau đây: mây thầy nên đổ không, ông viết cái mấy trò xếp là thành một câu có ý nghĩa. Thì cái đũa học trò nó lên nó để là: “Làm thầy mây không nên đổ”. Mà cái câu đó xếp đúng là sao ta

hà? “Không thầy đổ mây làm nên”. Nhưng mà nó lại xếp là “làm thầy mây không nên đổ” như vậy các vị hiểu chưa? Ok xong câu rồi ý.

Có mấy cái câu tôi không nghĩ là họ hỏi vì họ muốn biết mà hỏi vì họ muốn khoe là họ có học A Tỳ Đàm. Bởi mấy cái này bà con coi trong sách được và nếu mà tôi nói ra cái này làm sao tôi bán sách hà? Là sao tôi bán? Là theo A Tỳ Đàm thì si phóng vật không cho quả tái sinh. Thì trong lộ tâm cận tử tại sao mà tính đủ 12 tâm bất thiện? Thì bà con chỉ bỏ ra có 250.000 là bà con có cái cuốn đó rồi. Mà bây giờ bây giờ tôi trả lời cái này thì tôi mất 250.000 mà không phải tôi cho tôi. Tôi đang làm tháp ở bên Kalama đó. Tôi trả lời này là Kalama mất 20 viên gạch. Thì liệu cái câu trả lời đó có nên hay không? Tội chết, tội phá chùa đó. Mà nói giờ họ nghĩ tôi ác.

Có một lần ông có một nhà toán học rất là lớn của Mỹ á ông nổi tiếng ông đáp máy bay xuống cái phi trường Muchen của Đức thì có một đám sinh viên Đức, phóng viên và sinh viên nó mới nhào ra nó phỏng vấn và nó chụp hình nó xin chữ ký ông và đặc biệt có một anh sinh viên ảnh đưa ra một cái định đề toán học rất là theo ảnh là ghê gớm ảnh hỏi cái ông giáo sư này. Và cái ông giáo sư ông đã trả lời và tôi mượn câu trả lời đó cho cái câu vừa rồi ông mới vừa xuống ông rất là mệt mà ông thấy chàng kia đưa ra một cái định đề toán theo là theo cái anh chàng kia rất là hóc búa thì ồ trả lời thế này: Thờ buổi này computer Chatgpt nó giải quyết được cái này, chúng ta chỉ nên tập trung giải quyết những cái mà chatgpt nó không có làm được có hiểu không ta chứ còn mấy cái này vô trong đó là nó ra ngay thì không nên xài cái này, để dành xài cho chuyện khác. Ok bà con chịu khó tra sách đi nha. Ok.

Có một câu nói rằng là phải có tứ đồng, có nghĩa là phải tương đồng với nhau. Ở về niềm tin, giới hạnh, trí tuệ và bố thí thì mới gặp được nhau. Như vậy trong địa ngục nó nó nguyên một rổ ở dưới thì như thế nào thì phải nói rõ thế này. Cái người mà ghi câu này nè, họ không hiểu một tí gì về câu hỏi của họ. Có bốn cái đồng để gặp nhau trong sự vui vẻ. Có hiểu không? Hỏi này các vị có nghe tôi nói Trương Vi Mị Nương không?

Muốn gặp nhau mà để cùng vui vẻ thì mới cần cái bốn đồng này. Còn gặp nhau mà kiểu như cái đám này không cần. Gặp nhau như mình ở đây nè không có cần, không có cần tứ đồng, người ta lục hòa, mình cần lục đục là đủ rồi người ta là bát nhả mình bát nháo là đủ rồi. Bây giờ hiểu chưa. Cho nên đừng có thấy tụ hợp đồng là đòi hỏi phải tứ đồng, gặp nhau mà như là hội chúng của Đức Phật, hội chúng Chư Thiên, hội chúng Phạm Thiên, hội chúng Chuyển Luân Vương thì cái đó mới gọi là cần tứ đồng còn gặp nhau để mà chém nhau đó thì không cần tứ đồng mà nó càng bất đồng càng tốt. Ok.

Câu này thấy ghét nữa. Họ đề nghị chúng tôi chỉ họ làm sao mà ra khỏi cái sức hút của tham ái. Các vị mở ra coi tôi đang bị kẹt ở trong đó làm sao mà tôi chỉ ai, mà nói chơi chứ cũng phải nói. Hỏi thì phải nói thì chỉ có một cách thôi. Vấn đề lớn nhất của chúng ta là không biết vấn đề của mình nó

nằm ở đâu. Tại sao anh bị hút trong đó? Vì anh không hiểu nó chứ anh hiểu nó thì anh sẽ tự động, anh không cần cố gắng tự động anh cũng vắng ra. Vấn đề là anh làm sao để hiểu nó đây? Học giáo lý và sống chánh niệm. Phần còn lại trong chờ vào ba la mật quá khứ. Đó là toàn bộ câu trả lời của tôi. Học giáo lý, sống chánh niệm và trông chờ cái ba la mật cho tới đâu thì xài tới đó. Tôi nghĩ rằng đây là câu trả lời chân thật và gọn gàng nhất, chứ còn dạy những cái cao siêu là quán bất tịnh, quán sự chết cho em xin, cái đó là Đức Phật ngài dạy cho mấy người đại căn đại duyên chứ đã thương nhau rồi đó, cái dơ cỡ nào cũng thương mà thương luôn cái dơ, có không ta?

Lia thia quen chậu các vị có biết câu đó không, nó có những cái mùi mà hàng xóm chịu không nổi mà mình thiếu không ngủ được, khi thương một đứa chột ta sẽ thấy cả thế giới dư một con mắt. Và khi thương một người bị lang ben thì mình thấy cả thế giới này đều đơn điệu thiếu màu sắc. Tôi nói gọn bà con hiểu câu trả lời không. hiểu. Cảm ơn. Mừng quá.

Có người nói chúng tôi xin trình bày cho họ cái thứ tự cái cái thứ tự của cái lộ trình tu tập. Có nhiều cái câu viết không phải tiếng Việt mà chúng tôi phải dịch lại. Tôi thưa với bà con thế này. Trong cùng một khoa của bệnh viện thí dụ như là cái khoa thận, khoa tiết niệu, trong cùng một khoa tiểu đường thì cái liệu đồ cho mỗi bệnh nhân đã khác rồi. Bởi vì có anh anh bị sỏi thận mà anh kèm với cái cao máu, anh kia anh kèm với tiểu đường. Có hiểu không? Anh nọ anh kèm với bao tử. Đây thì sao ta? Cùng một bệnh, cùng một bệnh, nằm cùng một khoa, mà chúng tôi từng mổ thận ở Đức chúng tôi biết nằm cùng một giường như vậy mà thức ăn đem vào á không giống nhau. Cho nên mỗi ngày ở trên cái mâm ăn của người ta bưng vào cho chúng tôi đó nó có cái tờ giấy nó ghi thì chúng ta phải hiểu rằng đó bốn cái mâm nó không giống nhau, người ta mới ghi hiểu không ta? Để cho biết rằng mình đã mổ ngày thứ mấy và mình phải ăn và nên ăn cái gì và không được ăn cái gì chỉ riêng cái vụ ăn thôi. Chưa đựng tới thuốc chỉ ăn thôi. Cho nên nói về cái lộ trình giải thoát thì chúng ta phải biết gọn gọn như thế này. Tất cả phiền não gom gọn lại chỉ có một đó là “vô minh trong tứ đế. Do không biết mọi thứ là khổ nên mới có thích ghét. Đó là tham và sân. Rồi do không biết mọi thứ là khổ nên mới có cái vụ mà so sánh bằng hơn thua. Đó là ngã mạn.”

Cho nên ý cái vấn đề phiền não của mỗi người không giống nhau và cái lộ trình cái quá trình giải quyết phiền não cũng không giống nhau. Cho nên cái trật tự trật tự cái trật tự mà cái nào trước cái nào sau ở mỗi người không có giống nhau. Có những người vào chùa phải đề nó ra bắt nó phục vụ trước chùi cầu, rửa chén một thời gian rồi bắt đầu mới dạy cho nó học. Còn có người vào chùa là phải bắt học giáo lý liền. Có người vào chùa là phải bắt ngồi hít thở trước. Bởi vì mỗi người mỗi bệnh nhân có cái vấn đề khác nhau. Cho nên cái giải pháp cũng khác nhau cho nên nó không có cái gì là một khác. Và đây chính là cái sự khác biệt ghê gớm giữa Thế Tôn Chánh Đẳng Giác và các vị đệ tử. Đức Thế Tôn ngài có một cái trí tuệ rất là đặc biệt gọi là “a da nù nhờ á”. Có nghĩa là ngài biết rõ cái căn tánh của chúng sinh ai thiện thể nào, ai ác thể nào. Trong tín, tấn, niệm, định, tuệ người này mạnh cái gì mà trong tham, sân, si, ái, mạn, kiến, nghi? Người này mạnh cái gì? Chưa đâu mới tới phiền não thôi, còn tiền nghiệp quá khứ, cái tiền nghiệp vị này bây giờ có thể đắc đạo được hay không, ba la mật của vị này có đủ để đắc đạo hay không và vị này thuộc nhóm nào trong bốn nhóm sau đây: tu dễ đắc khó, tu dễ đắc dễ, tu khó đắc khó, và tu khó đắc dễ.

Có hiểu không khác nhau hết các vị khác nhau hết.

Tu dễ đắc dễ, tu sơ sơ vậy là nó nghe có 1 câu đắc đó là tu dễ đắc dễ. Tu dễ đắc khó là sao? Chỉ hít thở mỉm cười nhưng mà mất 40 năm mới đắc. Đó là tu dễ đắc khó. Còn tu khó đắc khó là sao? Phải quán tử thi, xác chết trương sinh, thề trước, tóc lông, móng, răng, da, gân, xương, mật, đờm, mủ máu, mồ hôi phân, nước tiểu. Rồi vô trong tha ma mộ địa. Rồi sống ở đèo cao thác sâu, hoang vắng, cheo leo rồi khổ lắm mấy chục năm rồi. Rồi đói không có gì ăn, bệnh không có thuốc uống, lạnh không gì đắp. Rồi bị chúng sanh thị phi chửi rửa, vu oan đủ cách tới năm 98 tuổi cái sau một trận bệnh quần quai bèn đắc trên cái đồng phân của mình. Tức là tu khó mà đắc rất chậm. Còn có vị đang là hoàng tử, đang là tiểu thư ghé ngang chùa tò mò thôi. Chỉ là tò mò nghe trộm được 1 câu pháp bèn đắc. Trên người mình cái mùi Chanel number 5 chưa tan, đã đắc rồi. Có vị thì tu khó đắc khó là tu cực mà đắc cũng chậm. Có vị tu khó đắc dễ có nghĩa là cũng tu bằng một cái đề mục cũng hơi khó ngồi, khó nhìn, khó kiểm nhưng mà đắc rất là nhanh. Chẳng hạn như thời Đức Phật có một cái vị tỳ kheo tân thọ. Tân thọ là sao ta? Tân thọ là mới tu ý, mới tu được có mấy bữa, ngồi trong rừng ý thì thấy nguyên một đám thanh niên xâm trở hổ báo nó vào mặt mài hàm hùng hổ. Thì vị này

họ có chuyện gì không? Thì họ nói là vào xử ông chứ làm cái gì thì vị này rất là ngạc nhiên. Vị này nói tôi đâu có nợ máu với ai đâu. Thì nói không ông thì không có nợ máu nhưng mà em dâu của ông nó muốn giết ông thì ngài ngạc nhiên. Tại sao em dâu giết tôi? Thì cái đám này nó nói rằng ông trước khi đi tu ông giao hết tài sản cho em trai ông đúng không? Đúng rồi. Tôi đâu có tội tình gì đâu. Thì đứa em dâu nó sợ ông hoàn tục về cũng hơi khó xử. Ông để cho em trai nhưng mà em dâu ông á thì nó sợ ông tu bữa nào ông quay về nó phiền lắm bởi vì đã giao hết rồi bởi cho nên đây là kinh nghiệm để mà con đừng bao giờ giao hết thà giao cho tôi chứ không có giao cho cái người nào mình chưa có xác định được. Thì ông nói bây giờ tôi mới tu thôi cho tôi xin tuần đi, Không! ông phải xong thì tôi mới về nhận tiền chứ mà một tuần ở đây muỗi nó cắn chịu sao nổi, muỗi như Phước Sơn như vậy mà bắt chờ một tuần thì ông nói thôi ba ngày, Không! Muỗi Phước Sơn là ba ngày vẫn là má nhìn không ra. Thì ông nói xin một đêm thì tui nó nói một đêm thì cũng được nhưng mà rừng đêm mà ông trốn rồi tôi tính là sao? Thì ông mới lấy đồ ông đập đập cái ống quyển ông đập xong rồi ông hỏi như vậy được chưa á. Cái câu đó là câu đau nhất trong lịch sử Phật giáo. Đập xong không có thuốc, không có gây tê, gây mê mà còn đưa cho hỏi cái này được chưa, thì tui nó thấy được quá, nó nát rồi, tui nó nó ra luôn. Nó nói được thì ngài mới ngồi gồng cái đó ngồi mà nhìn cái đau đó rạng sáng đặc A La Hán tịch luôn máu đó nhiều quá. Thì các vị có biết không? Thì một đêm thì cũng không có gì lâu nhưng mà cái đề mục mà quán khổ đó thấy hơi khó tu. Có hiểu không ta? Thì cái câu này không biết mắc cái chứng gì tôi nói hơi bị lâu luôn.

Rồi câu thứ hai đó là xin giải lợi ích của bát quan trai. Thì bà con biết rồi. Quả báo của bát quan trai là cái gì. Muốn hỏi câu này thì mình phải biết bát quan trai là cái gì. Bát quan trai không phải là tám giới như 99,9% Phật tử Việt Nam hiểu lầm. Nói bát quan trai là tám giới là nghèo lắm. Chỉ có người nghèo mới nghĩ như vậy.

Bát quan trai là tám cách thu thúc lục căn. Hiểu như vậy thì bát quan trai mới là phương tiện giải thoát. Còn bác quan trai mà hiểu theo cái nghĩa là tám giới mà mình phải giữ cho có phước thì tôi xin chia buồn cùng tang quyến miễn phủ điều.

Cái giới của Đức Phật sâu lắm quý vị, sâu ghê lắm. Cho nên tôi định nghĩa hôm nay tôi thông qua những gì tôi biết qua kinh điển tôi chịu trách nhiệm về định nghĩa rất mới này. Đó là bát quan trai là tám cách thu thúc lục căn mà người cư sĩ có thể áp dụng. Làm ơn nếu tin tôi thì kể từ đêm nay làm ơn định nghĩa lại cái Bát quan trai cho mình và cho những người nào tìm hiểu phải không? Ok. Thì nếu mà các vị tưởng tượng nếu mà Bát quan trai nó là cái phương tiện để mà thu thúc lục căn thì bà con biết cái quả báo là cái gì rồi. Đủ duyên chứng thánh còn không đủ duyên thì gieo duyên lành cho đời sau. Và ngay hiện tại thì sống dễ thương và và sống an lạc tại sao sống dễ thương? Bát quan trong sạch thì đương nhiên dễ thương không nói dóc, không chôm của người ta là mình thấy ok chứ vô chùa thấy dễ cái bâng mà coi chừng ăn trộm thấy nhột quá chưa ai cù lét cũng hơi bị nhột, cho nên thấy như vậy rồi làm sao mà người ta dám, cho nên hành giả lên đây lên ai cũng mang cái bị kẻ bên hết rồi tôi thấy khả nghi, vai mang túi bạc kẻ kẻ nói bậy nói bậy bạ chúng nghe rầm rầm cho nên ở đây ai nói chuyện tôi cũng tin hết tại vì tôi thấy ai cũng có túi tiền kẻ bên hết.

Người hỏi có một đứa em trai bị tâm thần phân liệt. Rồi bây giờ cả nhà khổ tâm quá thì phải làm sao? Thì có hai cách nói. Cách một dễ bị chém, cách hai thì nó hơi huê vốn. Thì các vị muốn nghe kiểu nào, có cách nào là để cho tôi bị chém. Đó là các vị có nghe cái tích rùa mù không? Con rùa mù mà trăm năm nó trôi đầu lên một lần ấy. Mà do một cái cơ hội hiếm hoi nào đó mà nó đưa cái đầu nó chung lọt vô cái lỗ ván đó. Thì Đức Phật dạy rằng cái chuyện đó nó nó khó lắm, mà cái chuyện mà mình được sanh lại làm người nó khó ghê lắm đúng không? Khó ghê lắm. Nói vậy có nghĩa là cái cơ hội mà mình làm người rất là khó và cái cơ hội mà mình gặp lại một cái người bà con quá khứ có khó không? Khó.

Điều đó có nghĩa là cái người mà bây giờ mà mình gọi là em hay là anh đó. Cái cơ hội mà mình gặp lại kiếp sau dễ hay khó? Khó.

Và trước cái kiếp này gặp gặp nhau khó hay dễ? Cũng khó.

Vì không học Phật pháp cho nên chúng ta cứ tập trung vào cái tình cảm trước mắt mà không biết rằng ngoài cái tên này nè nó có một tỷ tên khác đã đi qua cuộc đời mình. Người đi qua đời tôi còn nhớ gì không người? Do luân hồi quên sạch. Cho nên mình cứ chằm bằm cái người trước mặt không mà mình quên rằng tất cả mấy cái người xung quanh đều là bà con mình hết á. Mà chỉ có một

cái vị này là tại vì hiện tại là máu mủ của tôi. Thế là tôi bèn tập trung cho ông. Các vị hiểu không? Nhưng mà cái cơ hội mà tôi gặp cái ông sư này rất là khó. Gặp lại trong cái tình máu mủ á rất là khó. Ông chỉ là em là anh của tôi kiếp này thôi còn 1 triệu kiếp, 1 tỷ kiếp nữa thì mới có cơ hội. Hiểu không ta?

Cho nên hỏi làm sao mà để để đừng có nặng lòng thì tôi nghĩ rằng phải nhớ cái đó. Một cơ hội gặp nhau rất là khó. Thứ hai gặp nhau do hai duyên. Chướng duyên hay thuận duyên? Thuận duyên có nghĩa là gặp nhau để đem lại niềm vui nụ cười cho nhau gọi là thuận duyên. Còn gặp nhau do chướng duyên có nghĩa là gặp nhau để làm buồn lòng nhau, làm khổ tâm nhau, làm đọa đầy nhau, dày xéo nhau, dày vò nhau. Có hiểu không? Thì dĩ nhiên bản thân tôi, tôi cũng có anh, có chị có em, tôi cũng có biết thế nào là máu mủ. Nhưng mà tôi do nhiều năm làm thầy chùa thì tôi nghĩ rằng chúng ta phải chấp nhận một thực tế rất là đau lòng đó là gặp nhau đời này khó mà gặp đời khác. Và còn nhiều việc phải làm, còn nhiều chúng sanh phải lo và đặc biệt chúng ta phải có trách nhiệm đối với bản thân mình. Cho nên nếu đó là người thân mình thì mình lo trong khả năng, trong cái điều kiện cho phép và chúng ta nhớ rằng chúng ta không thể nào can thiệp hết 100%. Dĩ như tôi biết tôi nói cái này nhiều vị rất là rất là bất mãn, rất là không đồng ý nhưng mà khó lắm các vị. Tôi không mong các vị đồng ý thì tôi chỉ trả lời trong cái suy nghĩ của tôi có nghĩa là trong điều kiện, trong khả năng cho phép thì vẫn phải chăm sóc. Nhưng mà mỗi lần mà mình thấy nặng lòng quá thì mình cứ nhớ rằng gặp nhau chỉ một kiếp này thôi, muôn vạn ức kiếp nữa chắc gì còn cơ hội. Và ngay trong hôn nhân cũng vậy, người ta nói rằng người Mỹ, chiếc nhẫn kêu là gì ta? Tiếng Mỹ chiếc nhẫn kêu là gì? Ring. Nhưng mà khi cưới nhau thì nó không là còn là Ring nữa. Lúc cưới là Ring mà sau đó là Suffering. Suffering là gì? Đau khổ.

Buổi đầu trong cái đám cưới nó là nhẫn để đeo nhưng mà sau đó nó thành nhẫn nhục. Cho nên ngày nào chưa có nói lời chia tay, chưa có xé hung thú, chưa có trả nhẫn cưới thì mình vẫn còn cái trách nhiệm với người đó. Nhưng mà một khi cái lòng nó đã tháo ra thì tự nhiên cái gì nó cũng tháo theo. Khi đã ly dị rồi thì mình không có nhất thiết phải chịu trách nhiệm với người cũ, trừ khi tòa bắt buộc. Chỉ có một chuyện rất là khác giữa người Âu Mỹ và người Việt Nam. Bên người ta bên Âu Mỹ người ta kịp thời chia tay khi hai người còn có thể là bạn. Còn mình chỉ chia tay khi nào chó chê mèo mửa, có hiểu chó chê mèo mửa không? Là hết muốn nhìn mặt nhau thì chỉ còn nói chuyện nhau bằng tiếng đan mạch thôi. Đó thì mình mới bắt đầu mình mới chia tay. Mà nó mắc cái chứng gì mà nó dính lâu như vậy tôi không hiểu. Trong khi tại Âu Mỹ nó rất là hay. Nó kịp tôi cố ý tôi gạch dưới chữ kịp á kịp thời chia tay khi hai người còn có thể là bạn. Cho nên cái chuyện Âu Mỹ mà họ chia tay rồi họ tái hôn là chuyện rất là bình thường, Còn mình thì không. Một khi mà đã chia tay rồi là nó muốn chia xác luôn. Rất là dở. Cho nên đó là câu trả lời của chúng tôi. Còn các vị đương nhiên là tôi nghĩ chắc nhìn cái mặt các vị tôi thấy là tôi nghĩ không chịu nổi câu đó rồi.

Tiếp theo cái người mà alzheimer chết sanh về cõi nào? Thưa với bà con, kiếp sống mình nè, kiếp sống này của mình á nó rất là ngắn quý vị. Ngắn lắm. luôn. Tôi giả định là 100 năm. Tôi giả định 100 năm thì 100 năm mà so với cái dòng chảy luân hồi nó có nhiều lắm không?

Quá ít. Bởi vì sữa mẹ mà mình bú trong vòng luân hồi nhiều hơn bốn biển. Nước mắt mà mình khóc á nhiều hơn bốn biển. Mình ở đây có nghĩa là từng người. Từng người đó. Máu mà mình đổ ra do bệnh tật tai nạn đó nó nhiều hơn nước trong bốn biển. Có nghĩa là mình luân hồi lâu. lắm. Và nếu mà nói như vậy đó thì cái câu thứ hai, thứ nhất là dòng luân hồi quá lâu phải không ta? Và trong cái dòng luân hồi đó đó cái thiện cái ác cái nào dễ làm hơn?

Rồi như vậy thì nợ xấu của mình nó nhiều hơn thu nhập của mình phải không ta?

Có hiểu hai chữ này không? Có hiểu với thu nhập không?

Hiểu một cái là back credit, một cái là income. Thì cái thu nhập của mình nó luôn luôn ít hơn là cái Nợ xấu, đi shopping mà kéo riết mà lưng thê luôn. Biết lưng thê không? ở bên Việt Nam chắc ko có cái đó. Thì các vị tưởng tượng 100 năm của kiếp người nó là bao nhiêu so với cái dòng luân hồi thăm thẳm. Cho nên ngay cái kiếp này mà mình có bị alzheimer thì nó chẳng là cái gì hết. 100 năm bị alzheimer chứ tôi không nói tuổi già. Tôi đang tôi chấp luôn là nó khủng từ bé luôn. Nó khủng bẩm sinh luôn đó. Thì 100 năm khủng chẳng là gì so với vô số nghiệp thiện ác trong quá khứ. Các vị nghe kịp không?

Kinh nói một bầy bò trong chuồng bò khi mở cái chuồng lên, mở cửa chuồng thì không phải con mạnh ra trước mà là con nào đứng gần cái cửa nhất. Nghe kịp không ta? Hiểu hả?

Thì trong vô số kiếp luân hồi á là nó có vô số nghiệp mà nó chực chờ để nó cho quả vào phút giây phút nào trước khi chết. Thí dụ như là quả thiện là phút 89 (thì nghe giống bóng đá quá.) Phút 15 18 32 71 56 hiểu không ta? Thì ngay cái lúc mà mình hốt hơi đó lúc mà cái tâm mệnh chung mà nó xuất hiện đó thì ngay cái lúc thời điểm đó thì cái quả nào mà nó trở thì mình bèn cầm cái đó mà mình đi. Cho nên một cái vị thiền sư mà như ông Ganca ngài Ajan Cha, ngài MahaSi trong cái nhận thức của mình các vị đó cực kỳ khả kính và các vị đó 100% là phải đi lên nhưng đó là trong suy nghĩ của mình chứ còn trong cái tinh thần của giáo pháp đặc biệt là A tỳ đàm, các vị đó khả kính là ngay bây giờ chứ còn cái tiền nghiệp quá khứ thì các vị nhớ ngài Mục Kiền Liên không?

Ngài Maha Si và Ajan Nép có hơn ngài Mục Kiền Liên không? Hơn hả. Tôi chịu chỗ đó. Tức là các vị đạt tới cảnh giới mà Bắc truyền gọi là ung vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm. Nghe Phật pháp rồi lòng không giữ lại như là nước đổ lá môn. Mà trong đời hoàng pháp của Đức Phật thì ngài gặp Bà La Môn còn chúng tôi là gặp Bà Lá Môn. Có nghĩa là nó nghe xong nó quên sạch.

Cái phước ngài Mục Kiền Liên nhiều như vậy đó nhưng mà cái cái lúc cuối đời thì sao ta?

Nó bầm như là tương bần của miền Bắc. Đây có ai biết tương bần không? Nó như tương bần của miền Bắc. Mà đương nhiên là với thần thông của ngài đó là chuyện nhỏ thôi. Nhưng mà tôi hỏi các vị với phước báo đó, với thần thông cỡ đó và lúc đó Đức Phật còn mình bây giờ mình cứ nghe mà kỳ kỳ cái bắt đầu Thỉnh chư tăng tụng kinh. Đức Phật bằng xương bằng thịt còn đó, mà đệ nhất thần thông còn bị bầm như vậy. Còn mình bây giờ mà thấy khó khó cái thỉnh chư tăng tụng kinh mà Phật thì không còn. Mà cái ông mà bị nạn thì không có thần thông. Vậy mà tin cầu an được thì tôi cũng lay các vị luôn. Mà đương nhiên tôi nói như vậy tôi không có chống cái vụ tụng kinh. Bởi vì Mỹ có câu thế này. Cầu nguyện lúc tai nạn không phải để thoát nạn mà để bình tĩnh trong lúc lâm nạn, đây chứ không phải là tôi chống. Nói vậy một hồi tôi không có mạng ra khỏi đây nữa. Cho nên á là các chuyên gia cứu hộ trên thế giới đều đồng ý chuyện này. Trong bất cứ tình huống nào rớt máy bay hay chìm tàu, xe lọt đèo, tên nào bình tĩnh thì cơ hội sống sót cao hơn là cái tên hốt hoảng. Dễ sợ như vậy. Các vị có đồng ý cái đó không? Bởi vì lúc sao mình giật phao của đũa khác mình sống. Thí dụ như vậy. giật phao của mấy bà già đó sống được. Tôi nhìn cái vị nó gian đến mức mà tôi bài trò gian không bây giờ hiểu chưa?

Cho nên cái chuyện mà alzheimer đó là cái chuyện rất là nhỏ so với một núi tiền nghiệp 100 năm thiện ác của mình. Nghe cho kỹ 100 năm thiện ác của mình chỉ là một muỗng cà phê so với một núi tiền nghiệp quá khứ. Tôi nói cái đó không hề gọi là cường điệu. 100 năm chỉ là một muỗng cà phê. Còn cái tiền nghiệp quá khứ nó tới một núi. Thì các vị tưởng tượng một muỗng so với một núi thì nó đâu có si nhê gì hết. Cho nên bây giờ mà mình có ngồi thiền kiểu mông cổ Ấn Độ gì đi nữa thì người ta thiền Kasina chứ mình nghĩ thiền casino có nghĩa là hên xui, thiền casino là hên xui. Cho nên tôi nghĩ chùa mình cứ thẳng tay mình để chiếc casino đây là ổn nhất. Bởi vì vô đó hên xui, một vô đó có tu hay không hên xui. Tu có đắc gì hay không hên xui, chết rồi đi về đâu hên xui. Thế là chùa là Casino Temple.

Có người nói tu thì không có nên xài cái chữ tích lũy phước báo. Bởi vì Đức Phật thì kêu buông, bắt chưc người ta thôi. Đức Phật ngài kêu buông là sao? Ngài kêu đừng có chấp, đừng có thấy mình đẹp, thấy mình giàu, thấy mình giỏi, thấy mình trí tuệ, thấy mình hay bỏ bỏ bỏ mấy chữ mình nó đi. Thì trong kinh cũng dạy mình nên đeo thánh giá là sao? Chữ I của tiếng Anh là gạch ngang nó thành thánh giá. Buông là buông như vậy. Nhưng mà cái phước báo mình có nên huân tập hay không? Mình phải huân tập phước báo, đủ để trở thành ba la mật mới có thể buông được. Có hiểu không ta? Bởi vì anh muốn buông thì anh phải có cái để anh buông. Mà anh muốn có cái để anh buông thì anh phải có tích lũy chứ. Còn đằng này nói buông mà không có cái gì để buông thì chuyện đầu tiên là mình phải có ba la mật mới đủ cái lực để buông. Không phải ai cũng muốn buông là được. Bởi vì trong kinh có cái chữ này rất là hay nè. Chữ “sách tác”. Đa phần những người mà lười đọc kinh là thấy chữ “sách tá” cứ hiểu là chúng sanh, cái chữ “sách tá” đức Phật định nghĩa “sách tá” có nghĩa là dính. Chúng sanh là cái thứ dính, cái thứ mà có cái tính cách sticky nhất trên hành tinh này. Tại sao vậy? Con dòi nó dính trong cái đồng phân. Nó dính này có nghĩa là nó mê đồng phân, con ruồi, con sâu, con chuột, con rắn sanh ra trong môi trường nào mình bèn dính ở môi

trường đó. Mình là một người con gái vùng sâu vùng xa thì mình chỉ thương thằng Tí, thằng Tèo, chẵn Châu thôi. Mà thằng tí thằng Tèo vùng sâu vùng xa nó chỉ thương đứa con gái nào mà có phen có khét nắng nó mới thương. Nhưng nếu mình là cô chiêu cậu ấm mình phải thương đứa nào mà có cái mùi Bvlgari, Prada, Channel mình mới thương được. Xài LV, Gucci mình mới thương được. Có hiểu không? Có nghĩa là cảnh giới nào mình dính vô cảnh giới đó rồi mình về trời cõi nào dính cõi đó. Phạm Thiên mà nhìn đạo lợi họ ỏi không kịp. Cái gì có biết không? Vì Phạm Thiên họ không có cái vấn đề giới tính mà họ thấy mấy cái ông mà đạo lợi mà nam nữ mà nó xà nẹo như là sam góm chết được. Nhưng mấy ông đạo lợi mà nhìn mình dưới đây nè, là mấy ông phải ngâm thuốc bạc hà thôi. Ồi không kịp, ỏi xanh mặt là vì họ thấy họ xà nẹo nhưng mà họ không có cái vụ mà lầy lội, mồm hôi, mồm kê tùm lum tùm la. Còn mình thì trời ơi đất ời. Cho nên ý cái chữ “sách tá” có nghĩa là dính. Mà dính này có nghĩa là tùy thuộc phước báo tội lỗi của mỗi người mà ta có mặt trong cảnh giới nào, trong điều kiện hoàn cảnh, môi trường ra sao và do cái tập khí sinh tử, sanh ra đâu dính đó cho đó là số một. Đúng không ta? Ông Vonte của Pháp ông nói đẹp là gì? Đẹp là con cóc đực trong mắt con cóc cái. Có đúng không? Giữa một rừng người như vậy, người nó xấu quắc mà tự nhiên vẫn lấy được vợ, vẫn lấy được chồng. Có rồi hôm đó có mà nhiều người đẹp như mơ vẫn độc thân. Có không ta? Có. Có nhiều đứa nó mê cái xấu đặc biệt đó mà có nhiều đứa nói chê cái đẹp đó. Có. Trong kinh nói cái gu, nhiều đứa có gu mặn khó nói lắm.

Tôi nói câu dễ ghét nha. Dốt mà tỏ ra nguy hiểm. À khoe nói rằng đó là sở tri của con là thức mạt na. Còn tàn thức trong duy thức á là tương đương với na cảnh, hữu phần trong vi diệu pháp. Làm gì có cái chuyện mà nó cùng lúc nó tương đương với na cảnh mà lại hữu phần là sao? Giống như tôi hát cùng một lúc giống giống Duy Khánh và Lệ Thu. là giống kiểu gì? Tôi nấu cháo mà nó vừa giống bánh bao mà vừa giống bánh canh là giống kiểu gì là thấy lạ rồi. Rồi xin sư chỉ cho con tâm đồng lực duy pháp giống cái nào trong duy thức? Đồng lực là cái gì? Là thiện ác. Thì bên duy thức cái gì là thiện ác? Thì nó chính là là nó tương đương đồng lực bên đây. Mà cái này không có nên mà ầu như thế này. Cái hiểu lầm nặng lắm. Vừa cái này vừa dốt mà vừa khủng nữa.

Rồi ở đây có câu hỏi nữa là tại sao mà cái câu này nó hơi chuyên môn thì tôi hỏi thì tôi ráng trả lời, không trả lời cũng kỳ chứ còn có nhiều câu là bà con bà con phải nhớ rằng mình đang hỏi một đại chúng nghe mà hỏi chuyện rất là chuyên môn là hỏi tại sao một vị sơ quả không có còn thân kiến, không có còn chấp đây là tôi của tôi, mà tại sao vẫn còn ngã mạng, thì ngã mạng ở đây đó nhiều người không học giáo lý nghe nói chữ mạng là họ cứ nghĩ mạng là tự cao. Không phải tự cao chỉ là một thôi. Ngã mạng có ba đó là so bằng, so hơn, so thua. So bằng nghĩa là cái này bằng cái kia, so hơn là cái này hơn cái kia, so thua là cái này thua cái kia. Nhờ tôi nhớ có thằng bé nó vô chùa nó phá rồi ông Sư trụ trì mới la nó cái nó chạy về nó méc với bố nó: ông sư đánh con. Mà ông bố đi vô ông nói sao sư có chuyện gì sư nói người lớn nói với nhau, sư đánh con nít, sư nói bần tăng chưa có đánh ai. Cái ông quê nói sư không đánh mà sư chửi nó nặng lắm, bần tăng đó giờ chưa chửi ai, cái ông bố nói sư liệu á, ông nói bần tăng chưa có ngán ai. Thì cái là so có so bần tăng chưa có ngán ai có nghĩa là nó tới đâu thì bần tăng xin chiều có hiểu không?

Đây vậy câu này cũng là câu hay nhưng mà nó hơi chuyên biệt và nó hơi chuyên sâu như thế này đúng vị tu đã quờn thì không có còn thân kiến, thân kiến là gì ta thấy thân tâm này là tôi là của tôi. Trong tôi có danh sắc, trong danh sắc có tôi, 20 cái thân kiến. Đúng rồi. Nhưng mà ngã mạn là sao? Ngã mạn là còn so sánh. Ngã mạn có hai trường hợp. Ngã mạn nói kể chín kể ba cũng là cách kể. Nhưng mà cái cách kể trong trường hợp này kể ngã mạn có hai đó là “giá qua mề”. Đó tức là ngã mạng mà đúng với thực tế. Cái thứ hai là “á qu mề ná” là ngã mạng mà là sai với thực tế. Sai thực tế là sao? Mình thua mà mình nghĩ là hơn, hơn mà mình nghĩ là bằng, bằng mà mình nghĩ là thua, thì cái đó gọi là ngã mạng mà sai thực tế. Rồi chuyện chuyện tiếp theo nghe cho kỹ nè. Ngã mạng là sao? Ngã mạng ở phạm và thánh khác nhau cái gì? Ở phạm là ngã mạn là dựa trên cái nền của thân kiến. Thấy rằng tôi tôi hay, tôi giỏi hoặc là tôi biết tôi thua người kia mà biết thua mà trong cái sự ầm ức. Còn vị thánh thì không. Cái vị thánh không còn thân kiến nhưng còn ngã mạn là còn cái này là còn có một chút so sánh là như thế này. Tôi hỏi bà con, cái đây là cái ví dụ mà tôi hay dùng. Bà con bỏ ra ba cái chiếc lá. 1 2 3. Ba ba chiếc lá. Một chiếc lá màu xanh, một chiếc lá màu vàng và một chiếc lá khô. Bà con có thấy ba chiếc lá này khác nhau không?

Nhưng mà bà con nhìn nó khác mà cái lòng bà con có phải dày xé dần vặt đau khổ không? Thấy nó khác thì chỉ là khác thôi đúng không? Nhưng bây giờ đổi tình hình nè bà con. Ngồi Nhìn thấy ba đứa trẻ nó chơi với nhau. Đứa này là con của mình, đứa này con của bạn mình, đứa này con của kẻ thù nè. Đứa mà mình mới chửi lộn hồi chiều nè. Thì mình nhìn ba đứa này khác hay giống, Khác, mà mà khi mình nhìn ba cái khác này, lòng mình nó có thanh thản như khi nhìn ba chiếc lá không? Cái nào nặng nề hơn. Nhìn ba đứa trẻ nó nặng hơn có đúng không? Đấy. Rồi còn nữa mình nhìn ba cái đĩa thức ăn. Ba cái đĩa thức ăn mà chưa đụng được, ba đĩa nó khác nhau. Mình thấy nó khác phải không ta? Và ba cái đĩa mà bị nó ăn sạch bách rồi nhưng mà mình nhìn ba cái đĩa bằng tâm trạng khác phải không ta? Hiểu không?

Sao tôi nhìn quý vị tôi hâm mộ quá. Tức là cái tâm làm như không có còn chấp nữa. Không có cần hiểu biết gì hết. Chỉ chờ ngày Niết bàn thôi. Tôi nhìn các vị á, các vị có biết không? Tôi thấy ra bóng dáng của thánh nhân ba đời. Các vị có biết không? Tôi nhìn các vị đó, tôi hãnh diện các vị có biết không? Tại sao hãnh diện? Là vì tôi nghĩ rằng tôi đang thuyết pháp cho một đám người ngoại quốc làm sao mà không hãnh diện được. Tôi có quyền nói với bà con. Tôi về Phước Sơn giảng cho một rừng cử tọa toàn người ngoại quốc bằng chứng họ không hiểu được tiếng Việt của tôi thì hỏi vậy chứ mình cho nhau cái niềm hãnh diện thì còn có cái gì hay hơn, một cái món quà nào hay hơn trong cái mùa xuân này? Các vị đã làm một cái nghĩa cử đẹp đó chứ phải không đâu.

Bây giờ các vị hiểu chưa? Có nghĩa là vị thánh vẫn còn so sánh nhưng mà so sánh nó là sao thấy nó như vậy? Thấy ba chiếc lá này không giống nhau hết. Còn vị A La Hán thì không. A La Hán thì tất cả đều là chớp tắt. Chớp tắt đều là sanh diệt, sanh diệt hết. Tất cả đều là khổ hết. Không bận lòng cái sự khác biệt. Mặc dù trong đời sống thường nhật, trong cái hành xử, trong cái giao tế xã hội, trong cái tương quan người với người thì A La Hán cư xử như bình thường. Nhưng mà lòng các ngài đã nguội lạnh đến cái mức mà ngài thấy rằng một khác biệt chỉ là chuyện nhỏ. Còn thánh hữu học thì vẫn còn có một chút cái so sánh cộng với một tí nặng lòng bằng chứng là bà Quý Sa Kha nguyên một cái thành phố ngày nào cũng có người chết mà nàng vẫn ok nhưng trong gia tộc của nàng có một đứa cháu nó chết nàng khóc như mưa rồi còn ai nữa, ngài Ananda chư tăng thì ngày nào không có người chết nhưng mà ngài không khóc, ngài Xá Lợi Phất tịch ngài nói bạch Thế Tôn tâm tư con bây giờ như một cảnh say yếu mờ mịt không phân biệt đông tây nam bắc góm như vậy và có một buổi chiều đó Chư tăng đang ngồi đông với nhau thế này đông lắm luôn thì ngài Xá Lợi Phất ngài từ xa ngài tới ngài ngồi lên cái chỗ của ngài, ngài kể cho chư tăng nghe. Mình thì khỏe nhưng mà ngài là ngài thuyết pháp ngài nói rằng trưa nay trong lúc tôi ngồi thiền xả thiền tôi có suy nghĩ trên đời này có một cái sự thay đổi nào, một cái biến động, biến cố, sự cố, sự kiện nào mà làm cho mình bị buồn khổ hay không? Thì này các hiền giả ta thấy rằng không có một cái biến động, biến cố nào, sự động sự kiện, sự cố nào làm cho ta bị sốc, phải sợ hãi hay là buồn khổ. Thì ngài Anan nghe như vậy, ngài hỏi thưa tôn giả Xá Lợi Phất, nếu Thế Tôn ra đi hay là trọng bệnh thì tình hình sẽ tâm tư của ngài sẽ thế nào? Thì ngài Xá Lợi Phất ngài trả lời, ngay cả Thế Tôn có như thế nào thì tôi cũng không có vì vậy mà đau khổ. Nhưng tôi mong rằng một nhân cách vĩ đại như Thế Tôn nên tiếp tục trường thọ để đem lại lợi ích cho chúng sinh chứ ngài vẫn xác nhận Thế Tôn có ra sao thì ngài vẫn không vì vậy mà buồn khổ. Phải đến cái cảnh giới ghê gớm như vậy. Và chưa hết có một lần đó buổi trưa ngài Xá Lợi Phất và người em trai của ngài cùng một số Chư tăng ở trên núi thì người em trai của ngài Xá Lợi Phất đang ngồi vá cái thì có một con rắn độc nó rớt trên vai mà nó rớt trên người của người em ngài nó rớt mà nó giạt mình, nó rớt xuống cái nó giạt mình nó cắn luôn, nó rớt rồi nó giạt mình cái nó phập luôn thì lúc em trai ngài là một vị A La Hán lục thông thì ngài biết rằng là cái nọc này là mình qua không nổi và biết hôm nay là cái ngày mình phải đi thì ngài thưa với ngài Xá Phất là xin Tôn Giả nhờ Anh em á khiến tôi ra ngoài giùm. Tôi không muốn chết trong hang. Thì lúc đó ngài Xá Lợi Phất ngài mới nhờ chư tăng khiến cái vị này ra và ngài nói thế này ngay trong giây phút này mà sắc diện của sư đệ vẫn nhìn vẫn trong sáng, nói thẳng ra là đẹp trai. Mà quý vị tưởng tượng em trai của mình trong giây phút ngặt nghèo cận tử mà mình còn bình thản khen nó đẹp trai, thì các vị nghĩ trên đời này chỉ có A La Hán mới làm được. Và em trai của ngài đã trả lời một câu rất là A La Hán. Thưa sư huynh từ lâu lắm rồi đệ không hề nghĩ rằng đây là tôi và của tôi, đây là mình và của mình. Cho nên hôm nay nó có ra sao thì không phải là chuyện để mình phải bận tâm. Và đương nhiên bài giảng cái câu trả lời này so với chúng ta ở đây so với

mặt bằng chung nhận thức của chúng ta thì hơi khó tin, khó hiểu, khó hình dung, khó liên tưởng, khó suy diễn. Nhưng nếu có một lòng tin Phật mà nếu không tin Phật thì cũng phải tin rằng mình có một ngày mình già mình chết thì có lẽ chúng ta nên chuẩn bị một cái ngày ra đi cho nó ok. Bởi vì trên đời này không có gì thảm cho bằng chết trong sự sợ hãi và tiếc nuối. Tiếc những gì mình để lại và sợ hãi vì những gì đang chờ mình ở phía trước đàng sau cái chết. Muốn đầu muốn đầu không thì trong vòng 50 năm nữa hầu hết ở đây đều vô hũ. Chúng ta phải đau lòng nhìn những chuyện đó. Đầu vô hũ, như tôi năm nay 57 tuổi. Còn 13 năm nữa tôi 70 với một cái cơ thể mà nó rệu rã như thế này thì tôi cũng tính hiến tạng mà sợ hiến vậy gây họa cho người khác thôi khỏi hiến luôn. Đại khái đó là nói định nghĩa về cái câu đó

Hồi nãy đã nói rồi cái người này là lúc tôi giảng họ ngủ hoặc tôi giảng xong họ mới mò lên đề nghị tôi giảng về thập nhị nhân duyên.

Tôi đọc cái này tôi mới nhớ một bà bên một một bà ở bên Mỹ, bà nghe a tỳ đàm xong xui cái bà nghe được 3, 4 năm thì bà về Việt Nam, bà mới gửi thư cho cái vị thượng tọa bên Mỹ bà nói thưa ngài bây giờ con mới hiểu được cái a tỳ đàm mà ngày xưa ngài giảng, ngày xưa ngài giảng các pháp a giúp b bằng cách có mặt trước thì gọi là tiền sanh duyên, a giúp b bằng cách có mặt sau thì gọi là hậu sanh duyên. Bây giờ con mới hiểu tiền sanh duyên là gì? Ông chồng con già mà nhờ có tiền cái nó sanh duyên rồi. Ông về nước ông đi hớt tóc ông ráy tai. Đứa nào cũng kêu ông bằng anh hết trơn á. Mà năm nay ông 70 tuổi rồi. Bây giờ con mới biết tiền sanh duyên là do có tiền cái đó sanh ra mối duyên. Thì có thiệt cái bà này ở Cali á mà ngày xưa đó là lúc chư tăng giảng, bà cứ ngủ gà ngủ gật thế này.

Có nhiều người thương tôi ở Việt Nam họ nhắc tôi nên nói ít thôi không gây thù gây oán, nịnh bợ mua lòng càng nhiều càng tốt. Có nhục có hèn một chút cũng không sao. Người thương tôi toàn là xúi tôi xuống sinh không. Cái này là trả lời xong rồi đó. Thấy ghét trả lời xong rồi đó.

Cái câu này cũng huề vốn. Làm sao để mà nhận biết sân ngâm. Không học giáo lý. Không sống chánh niệm thì em xin thua. Một chuyện nữa không biết cái sân ngâm đó vốn dĩ ở đâu nó ra. Cái chuyện này tự quý vị biết chứ tôi không thể nói giùm được. Phải biết nó ở đâu nó ra thì quý vị cứ để nó ra móc ngay cái chỗ đó. Nặng mụn là phải coi cái cùi nó nằm ở đâu chứ còn nặng mà mụn ở lưng mà cứ nặng đặng trước thì nó ra tui chứ nó không có ra mụn. Ok. Phải học giáo lý phải sống chánh niệm có bao nhiêu đó thôi.

Làm sao mà ta có thể nguyện cho các cái ác nghiệp nói nôm na tôi dịch bằng ngôn ngữ của mình. Làm sao ta có thể xù nợ các cái nghiệp xấu quá khứ? Thì tôi xin nói thiệt. Nếu mà xù được ngày Mục Kiền Liên không có bị chém. Tuy nhiên có cái này thì cũng phải học cho tới. Trong kinh nói có bốn cái trường hợp mà không phải xù nợ mà là bán nợ. Ở Sài Gòn có công ty mua nợ bán nợ có biết đó không? Có thầy sao nhiều người không biết cái đó dở quá, chuyện đời không biết để trong thầy chùa biết. Có bốn trường hợp:

Nghiệp thiện mạnh lấn thiện yếu.

Thiện mạnh lấn thiện yếu là sao? Có nghĩa là lẽ ra chiều nay là tôi được mời đi ăn sinh nhật quả thiện mà. Tôi được mời đi ăn sinh nhật và được nhận quà. Nhưng mà 12:00 trưa nay tôi biết tôi nhận kết quả tôi trúng Vietlott 68 tỷ hiểu không ta? Thì một cái thằng mà 68 tỷ cái vị nghĩ nó có bụng dạ nó đi ăn sinh nhật không? Nó bước ra nó sợ giang hồ chém rồi tổng tiền, bây giờ nó nhìn cái đám bạn mà sinh nhật chiều nay sao thấy đứa nào cũng hèn hết á. Bởi vì mình là 68 tỷ mình đâu có chơi với mấy đứa mà dưới cái tầm đó được. Hiểu không ta? Thế là chiều nay tôi không có đi dự sinh nhật như vậy thì thiện mạnh lấn thiện yếu hoặc là lẽ ra là mình sẽ sanh ra làm một người con gái có nhan sắc được chồng thương làm dâu nhà giàu nhưng phước nhiều sanh về trời. Sanh về trời thì cái chuyện mà chồng thương không thành vấn đề. Trên trời làm gì có chuyện mà dâu nhà giàu trở nó có xài tiền đâu mà dâu nhà giàu cũng không thành vấn đề. Còn vấn đề nhan sắc nó thắng luôn trên cõi trời có đứa nào xấu đâu cho nên nhan sắc cũng không thành vấn đề. Nghe kịp không? Thì trường hợp đó được gọi là thiện mạnh lấn thiện yếu.

Thiện mạnh lấn ác yếu.

Còn thiện mạnh lấn ác yếu là sao? Lẽ ra là chiều nay là tôi bị chúng nó đập nè nhưng mà trưa nay nè tôi trúng số. Nghe kịp không? Cho nên Tôi đi lãnh chứ tôi đâu có đi ra cái quảng đường mà Tôn

đần, quận tư Lữ gia đó đâu. Thế là tôi khỏi bị chém. Có hiểu không? Thì trường hợp đó được gọi là thiện mạnh lấn ác yếu.

Rồi ác mạnh lấn thiện yếu là sao? Lẽ ra chiều nay là tôi được mời mời ăn sinh nhật lúc 4:00 nhưng mà 2:00 tôi bị chém rồi. Hiểu không ta? 4:00 á là lẽ ra tôi đi sinh nhật nhưng mà 2:00 tôi đã bị chém rồi. Hoặc là lẽ ra 2:00 chỗ đó tôi bị đánh thì 12:00 trưa tôi đã bị chém rồi. Thì trong trường hợp đó gọi là ác mạnh lấn ác yếu hoặc là ác mạnh lấn

thiện yếu. Các vị hỏi tôi kinh nào nói dạ đó là kinh Đại Nghiệp phân biệt trường bộ kinh mà cái đoạn cuối có một vấn đề là cái bản dịch đó cực kỳ khó hiểu. Cho nên nếu mà không có nghe giải thích cái này thì bà con nghe trong đó dịch nè.

“này Ananda, có nghiệp vô hữu tợ vô hữu, có nghiệp vô hữu tợ hữu, có nghiệp hữu tợ hữu, có nghiệp hữu tợ vô hữu” tôi hiểu tôi chết liền đó cho nên đây là lý do vì sao phải học kinh gốc ít nhất cũng là học ngoại ngữ và đặc biệt kinh tạng phải đọc chú giải để tránh ba chuyện: một gặp cái khó hiểu là buông, hai là suy diễn theo cái tiếng Việt của mình không có cái gì nó bậy cho bằng hiểu lời Phật bằng cái kiến thức tiếng Việt Nam thông qua bản dịch của một đồng hương. Có hiểu không ta? Chẳng hạn như có một vị mới đây nè, bị một cái lỗi rất là buồn cười cho rằng trong 37 bồ đề phần á, vị đó không xài chữ bồ đề phần mà vị nó xài cái chữ trợ đạo thì vị đó nói rằng trong 37 phẩm trợ đạo thì có cái bản thân nó là đạo đế, còn có cái nó chỉ trợ cho đạo thôi. Trợ cho đạo đế thôi. Cho nên là xài cái chữ đó không chính xác. Nghe kịp không ta? Có cái tự nó là đạo đế, là con đường giải thoát mà có cái nó chỉ hỗ trợ thôi. Mà trong khi đó là tại sao không lấy cái chữ Pali là “bồ thí bất khí giá” là nó êm quá rồi đề cái tiếng Việt ra để mà giải thích. Nó cũng giống như mình giải thích cái chữ Mạc Tư Khoa vậy đó. Mạc đây có nghĩa là họ mạc, tư là riêng tư, còn khoa là khoa học. Thí dụ như vậy. Hoặc là có người hỏi tôi vậy chứ cái Bài kinh mà Đức Phật ngài giải về cái bốn phạm xã hội, bài kinh Thi Ca La Việt á, hỏi bài kinh nó đọc từ đầu tới đuôi không có câu thơ nào mà gọi là tại sao gọi là Thi Ca thì tôi nói khổ quá là giống như nói là Đại Ca Diếp đâu phải là đại ca tên Diếp đâu. Hoặc là thí dụ như là Lê Nin ông đâu phải là ông họ Lê ông tên Nin. Làm ơn nhớ giùm khổ quá. Cho nên phải học kinh gốc là như vậy đó. Thì ở đây thì mình thấy rằng á là không thể nào nguyên cho mọi thứ trở thành vô hiệu của cái đó ăn gian. Hồi xưa Mình ác mình chém người ta rồi bây giờ mình tu mình nguyện cho cái tội chém nó xù hoặc là đạn rớt đâu đừng rớt đây, NO. Nó phải rớt chính xác ở đây thôi bởi vì cái nghiệp nhưng có một điều mình có một tí hy vọng mong manh đó là thiện mạnh nó lấn cái ác yếu mà ác cỡ nào gọi là yếu thì tùy vào cái thiện mà mình tạo. Hiểu không ta? Cái ác đó nó 10 kg thì mình muốn đập cái cái cái ác 10 kg thì mình phải xài thiện bao nhiêu ký. Chứ còn cái thiện mình á thì nó mềm như sương sâm mà cái ác mình nó là đá ong thì làm sao mà cục sương sâm mà đập cái kia được.

Hỏi tôi về cái trường hợp mà mấy người mà niệm Phật vãng sanh khi chết nó mềm chỗ này, nó cứng chỗ kia, nóng chỗ này, nó lạnh chỗ nọ, thì tôi xin hỏi bà con chứ bà con có tin thì cứ tin, chứ còn nếu mà nói rằng mà rồi mà chết mà lạnh chỗ này mà ấm chỗ kia, rồi cái hồn như có người cái hồn nó xuất ra ở bàn chân, có người xuất ra ở ngực, xuất ở đầu thì cái đó là theo tôi thì đó là cái truyền thuyết của đời sau. Và sẵn đây cho tôi nói một câu để bị chém đó là bồ thí được bao nhiêu bồ thí, giữ giới được bao nhiêu giữ giới, chánh niệm được bao nhiêu chánh niệm, chứ còn cái chuyện mà chết rồi mà xác mềm, xác dẻo, xác mịn, xác ấm có người chết rồi thơm, rồi dựa vô cái thơm đó nói người đó siêu thì tôi nghĩ không nên. Không nên bận tâm cái chuyện đó. Không nên bận tâm là người thân mình chết đi về đâu mà cái bận tâm này nè lúc người thân mình còn sống người đó có tu hay không, nếu người đó không có tu mình tác động người đó tu, mình hỗ trợ người đó tu, nhưng mà người đó đã tắt thở rồi thì cái chuyện mà người đó ấm mà nóng mà lạnh hay là người đó có mềm, có dẻo, có mịn, có mát thì mình không còn bận tâm nữa đã tắt thở rồi thì thôi. Chứ còn cái chuyện kia thì thôi mình bỏ qua nha.

Hỏi vậy chứ mình muốn giúp người khác mà bản thân mình không có điều kiện thì mình phải làm sao? Mình không Biết bơi thì có thể cứu đứa khác chết đuối không? Thì thì mình mua thêm cái hòm nữa thôi. Rất là đơn giản. Mình không biết bơi thì có thể cứu người khác bị chết đuối không? Thì câu đó là mua thêm cái hòm nữa. Nghĩ sao mà hỏi một cái câu mà không thể hay hơn. Ok. Tôi nghi ngờ là tôi cũng có hiểu. Tôi nghĩ tôi có hiểu một ít lý do của câu này. Có nghĩa là mình thương người ta quá. Mình muốn giúp mà bây giờ lực bất tòng tâm hiểu không ta? Thì phải làm sao? Thì

quí vị nghĩ tưởng tượng đi. Trên máy bay á khi máy bay nó sắp bay đó thì có nhiều cái chuyển bay, chứ không phải là tất cả. Thì hướng dẫn phi hành đoàn nó nói thế này. Trong tình huống khẩn cấp túi dưỡng khí sẽ rơi xuống hành giả tự đeo cho mình trước rồi mới chăm sóc em bé sau. Có không ta? Tại sao phải mình trước? Bởi vì Minh lo loay hoay cho nó mình đi trước. Bạn hiểu không? Và cũng trên máy bay phía trước nó để là Life Vest Under Your Seat. Cái ghế cái phao cứu hộ nó nằm ở dưới cái mông của anh đấy. Có nghĩa là cái chuyện gì đi nữa thì mình phải thân ta đảo ngọc hàm châu khéo nương tựa lấy lọ cầu chi ai. Tự mình chế phục hôm nay cứu tin không có ở ngoài ta đâu, người phải tự cứu trời mới cứu đấy. Có ông linh mục đó nước lụt ngập sân nhà thờ thì giáo dân nó tới nó nói thưa cha dự báo thời tiết nói chiều nay ở đây sẽ lụt ông nói chúa sẽ không bao giờ bỏ cha, lát sau nước nó lên tới đầu gối thì giáo dân nó tới, ông nói không chúa không bao giờ bỏ cha, nước lên tới lưng quần, cuối cùng nó lên tới ngực thì cảnh sát đưa trực thăng tới, thì ông nói không chúa không bao giờ bỏ cha bởi vì ông hy vọng phút cuối rồi chúa sẽ đưa nguyên cái bàn tay xuống ông nghĩ như vậy cuối cùng nước lên tới lỗ mũi thì ông được Chúa gọi. Thì 3 phút sau ông về trời ông gặp Chúa mặt nhòa lệ hỏi vì sao Chúa bỏ con, thì Chúa nói ta đã kêu giáo dân đưa con đi đưa canô rồi đưa cảnh sát tới trực thăng mà con không đi, rồi con còn kêu ai nữa. Cho nên đồ thừa cho Chúa thì sai hoặc có một trường hợp ở một cái sân Golf thì ông linh mục ông đánh Golf với giáo dân, thì giáo dân mỗi lần nó đánh trật cái chửi thề thì ông nói mình dân Chúa mình không được chửi thề, coi chừng Chúa phạt thì vài trái sau cái thằng giáo dân đó lại chửi thề nữa thì lúc này sét đánh linh mục chết. Thì lúc trên trời nó vọng xuống một tiếng nói: “tao còn đánh trật nói gì nó” có nghĩa là thay vì Chúa đánh cái thằng giáo dân nhưng mà xa quá cho nên đánh trúng linh mục cho nên nói là ta còn đánh trật thì nói gì là nó. Cho nên mình không thể đổ hết mọi sự cho người khác, trời chỉ cứu đứa nào tự cứu, tận nhân lực mới tri thiên mệnh. Anh hết sức của anh đi rồi người ta phải cứu. Và tôi ở bên Miến Điện khi tôi đi cứu trợ cho bà con, tôi nhìn thấy những người nghèo mà họ tự trọng biết xếp hàng, biết che nón, biết kiếm chỗ mát đứng. Tôi có cảm tình hơn là mấy người mà cổ tạo ra dàn cảnh một tình huống đau khổ đứng ngoài nắng, bông con nít nhéo mong cho nó khóc. Tạo tình huống thì mình không muốn cho nhưng mà Miến Điện không có tình huống đó nhưng mà tôi biết gặp dân mình là có tình huống đó. Chen lẩn rồi tùm lum hết. Khi mà mình tranh thủ cơ hội cho mình có nghĩa là mình đang bít lối chặn đường cái cơ hội của mình. Phải nói như vậy cho nên chuyện đầu tiên là bản thân mình phải hoàn thiện trước. Mình ok thì trời đất sẽ không có tuyệt lộ đâu. Tin tôi đi. Một cái con hẻm mà đứa nào cũng dành cũng chen hết thì cả một con hẻm đó kẹt cứng. Đó là một thứ văn hóa ứng xử rất là quan trọng.

Con trai 8 tuổi xuất gia 3 năm mà giờ thì nó muốn bỏ tu rồi bây giờ con làm sao con giữ nó lại. Thứ nhất duyên đã mãn không ai cứu được. Nghe kịp không? Phật lực thì vô biên, Phật trí vô cùng, Phật tâm vô lượng, không cứu được người vô duyên. Thứ hai, có những người làm ông sư không tốt bằng làm cư sĩ. Vì sao? Vì nếu nó tiếp tục làm ông sư có thể là một ông sư xấu. Ông sư xấu không bằng một cư sĩ tốt có đúng không ta? Và cho nên cái chuyện mà cho rằng trẻ con nó cứ tiếp tục nó tu không muốn nó ra, tôi là người đầu tiên cản. Bởi vì chính duyên đầy nó đi. Nó đã không muốn thì đừng ép. Ép dầu ép mỡ không ai nợ ép tu. Mình nhớ bướm vàng đậu trái mù u, cạo đầu càng sớm là đời tu nó càng buồn. Khi không học giáo lý thì tự nhiên đó là đời tu có vấn đề. Mà khi nó có vấn đề thì nó muốn ra hãy cho nó ra để cho cuộc đời dạy nó. Phật dạy không được, chúng sanh dạy, thầy tổ dạy không được thì hãy để cuộc đời dạy nó. Nhớ cái đó, thì duyên nghiệp nhưng mà tôi vẫn hy vọng sắc son là một người tu bé thì cái Phật pháp đã thấm vào máu rồi. Mai này nó có ra đời cũng là công dân tốt, ít nhất cũng là một người cư sĩ tốt, một người con tốt. Cho nên nếu mà mà trong một trường hợp đặc biệt mình biết con mình nó có cái túc duyên tu hành. Nó ở lại thì cuộc đời tu nó sẽ tốt hơn. Thì trong trường hợp đó mình mới nên ra sức. Nhưng mà tôi nghĩ trường hợp đó thì rất là hiếm. Mà nếu thấy nó không đủ duyên thì theo tôi cứ để cho nó về đời đi rồi mình tính sau. Trừ ra mình nuôi không nổi. Còn ai đem bỏ chùa này A Di Đà Phật giống thầy thầy nuôi. Xin sư á là chỉ cho con sách học căn động từ Pali và Sankrit. Tôi không biết người này có biết tiếng Anh hay không. Ai ai hỏi này vậy? Đó nó viết xong nó ngủ rồi. Dân tộc tính 4000 năm văn hiến chuyên môn giục lựu đạn rồi trốn. Nếu biết tiếng Mỹ, biết tiếng Anh, biết tiếng Đức, đặc biệt là tiếng Đức, tiếng Anh á thì sách học tiếng Pali Sankrit rất là nhiều. Còn nếu là người Việt Nam á thì sách học Pali thì của ngài Giác Giới, rồi của sư Đức Hiền đó là Pali, sư Tinh Tuệ, sư Thiện Hào.

Đây, còn Sankrit thì có Nguyễn Quốc Bảo và Lê Tự Hỷ. hỏi mà tôi trả lời thì lại không có mặt ở đây. Và nếu có mặt ở đây thì có chịu ghi cái câu trả lời hay không? Nếu biết tiếng Mỹ, tiếng tiếng Đức thì rất là nhiều vô Google. Còn nếu tiếng Việt Nam thì có Nguyễn Quốc Bảo với Lê Tự Hỷ, tiếng Sanskrit. Còn tiếng Pali thì có bốn vị tôi vừa kể là ngài Giác Giới, sư Đức Hiền, sư Tinh Tuệ và sư Thiện Hảo.

Câu này làm sao mà biết con đang gặp chướng duyên hay thuận duyên thì cái nào nó làm cho mình nổi điên thì đó là là chướng, còn cái nào đó nó làm cho mình mê mê sung sướng thì đó là thuận duyên. Vậy mà cũng đi hỏi phải hỏi như thế này. Làm sao con biết con đang ăn muối hay đường? Ok rồi.

Gặp người xấu con phải làm sao mà có tâm từ với họ. Tôi còn làm chưa được nói gì quý vị. Chém nó hết giận.

Tâm thần. Câu này viết không có câu cú gì hết, ghép tùm lum hết. Cái này tu thiền riết cái nó ra cái này nè. Có nhiều người thì hành thiền nhưng mà thật ra là bị thiền nó hành. Nó hành mà nó hành thiền nhưng bị thiền nó hành cái là thiền riết cái tự nhiên cái nó đơ đơ đơ ngộ lắm. Vậy mà cuối cùng cũng xong một cái sổ nợ dày sọc như thế này. Rồi chúc các vị một đêm vui. Và đương nhiên chúng tôi kính cúng dường cái công đức pháp thoại này cho hòa thượng ân sư là ngài Giác Chánh. Mong r ngài ở cảnh giới nào ngài cũng có thể nhìn thấy con cháu của ngài bây giờ tiếp tục đi con đường xưa của ngài. Con đường xưa con đi dầu ai giảng đây chỉ thì con vẫn cứ đi. Và chia sẻ công đức này đến tất cả chư tôn đức đặc biệt ngài Hòa Thượng Viện Chủ, tất cả chư tăng ở đây, các vị tu nữ và vị Phật tử có một đêm an lành. Nam mô bốn sư thích ca ni phật.